NINA Rapport 141

BIOLOGISK MANGFOLD

VÅGAN KOMMUNE

Karl-Birger Strann
Jarle W. Bjerke
Vigdis Frivoll
Trond Johnsen
Frantz Sortland

NINA
Norsk institutt for naturforskning

LAGSPILL

ENTUSIASME

INTEGRITET

KVALITET

Samarbeid og kunnskap for framtidas miljøløsninger

NINAs publikasjoner

NINA Rapport
Dette er en ny, elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Temahefte
Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta
Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering
I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Norsk institutt for naturforskning

BIOLOGISK MANGFOLD

VÅGAN KOMMUNE

Karl-Birger Strann
Jarle W. Bjerke
Vigdis Frivoll
Trond V. Johnsen
Frantz Sortland

Strann, K.-B., Bjerke, J. W., Frivoll, V., Johnsen, T.V. & Sortland, F. 2006. Biologisk mangfold. Vågan kommune. - NINA Rapport 141. 56 pp.

Tromsø, juni 2006

ISSN: 1504-3312
ISBN: 82-426-1691-4

RETTIGHETSHAVER
© Norsk institutt for naturforskning
Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET
Åpen

PUBLISERINGSTYPE
Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON
Karl-Birger Strann

KVALITETSSIKRET AV
Sidsel Grønvik

ANSVARLIG SIGNATUR
Forskningssjef Sidsel Grønvik (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)
Vågan kommune

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER
Grete Granli

FORSIDEBILDE
Smålom. Foto: Karl-Birger Strann ©

NØKKELORD
Biologisk mangfold, Viltkartlegging, Rødlistearter, sammenveide områder, Vågan kommune

KEY WORDS
Mapping of biodiversity, red listed species, valuated wildlife areas, Vågan, Lofoten

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA Trondheim
NO-7485 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo
Postboks 736 Sentrum
NO-0105 Oslo
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 22 33 11 01

NINA Tromsø
Polarmiljøsenteret
NO-9296 Tromsø
Telefon: 77 75 04 00
Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer
Fakkelgården
NO-2624 Lillehammer
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 61 22 22 15

http://www.nina.no

Sammendrag

Strann, K.-B., Bjerke, J. W., Frivoll, V., Johnsen, T.V. & Sortland, F. 2006. Biologisk mangfold. Vågan kommune. - NINA Rapport 141. 56 pp.

Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) pålegger den enkelte sektor å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold innenfor sine ansvarsområder. Kartleggingsarbeidet følger metodikken som er gitt i fire håndbøker som er utarbeidet av Direktoratet for naturforvaltning. I tillegg kommer kartlegging av rødlistede arter.

Rapporten gir først en kort innføring i bakgrunn, lovverk og internasjonale forpliktelser for dette arbeidet. Deretter gis en kort beskrivelse av geografi og naturgrunnlag for Vågan kommune. Prosjektet har identifisert 21 naturtypelokaliteter og 10 viltområder. 20 rødlistearter er påvist i kommunen. Regionalt sjeldne karplanter er også tatt med.

Det er presentert kart for hvert av de identifiserte temaene naturtyper, vilt og rødlistearter. Til slutt er det presentert et sammenveid kart – dvs. et kart som identifiserer de tre områdene som er utpekt som særlig viktige for biologisk mangfold ut fra en helhetlig vurdering. Det er gitt forvaltningsråd for hvert sammenveid område.

Kartene er presentert i denne rapporten, som separate kartblad og i digital form. Kart som inneholder sårbar informasjon om rødlistearter, er unntatt offentlighet og følger ikke rapporten, men er levert separat til Vågan kommune. Alle opplysninger om naturtyper, viktige viltforekomster, rødlistearter og viktige karplanter er lagt inn i databaseverktøyet Access. Samtlige UTM-referanser er presentert i kartdatum WGS84.

Karl-Birger Strann, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (karl-birger.strann@nina.no).

Jarle W. Bjerke, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (jarle.werner.bjerke@nina.no)

Vigdis Frivoll, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (vigdis.frivoll@nina.no).

Trond V. Johnsen, NINA, Polarmiljøsenteret, 9296 Tromsø (trond.johnsen@nina.no).

Frantz Sortland, Dalen, 8315 Laukvik (frantz@operamail.com).

Innhold

Sammendrag **3**

Innhold **4**

Forord **5**

1 Innledning **6**

2. Metoder og materiale **7**
2.1 Områdebeskrivelse 7
2.2 Datainnsamling 8
2.3 Naturtyper 9
2.4 Viltområder 9
2.5 Ferskvann 9
2.6 Marine områder 10
2.7 Rødlistearter 10
2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold 11
2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet 11

3. Resultater **13**
3.1 Naturtyper 13
3.2 Viltområder 35
3.3 Ferskvann 46
3.4 Rødlistearter 47
3.4.1 Rødlistede planter 47
3.4.2 Regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter 47
3.4.3 Nasjonalt rødlistede virveldyr 49
3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold 51
3.5.1 De enkelte forvaltningsråd 51
3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd 52

Referanser **55**

Forord

NINA fikk i juni 2005 i oppdrag å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold i Vågan kommune. I prosjektet har vi hatt et godt samarbeid med Vågan kommune gjennom kontaktansvarlig Grete Granli og Fylkesmannen i Nordland v/ Sveinung Råheim. Vi takker både kommunen og Fylkesmannen for et godt og nyttig samarbeid i prosjektet.

Økonomisk ramme for prosjektet var på kr. 100.000. Vi har i arbeidet gitt høyest prioritet til de områder som ligger nær bebyggelse og som naturlig er mer utsatt for press enn mer avsidesliggende områder normalt er.

For ferskvann har vi forsøkt å framskaffe sikre data på vann med uberørte fiskeforekomster og fisketomme vann. Imidlertid har det vist seg at det er store uoverensstemmelser mellom den informasjon vi har mottatt med hensyn på om vannene virkelig var uberørte, fisketomme eller om det faktisk har vært satt ut fisk tidligere. Den økonomiske rammen for prosjektet ga ikke rom for feltundersøkelser på ferskvann. Arbeidet med å få oversikt over fiskeløse vann anbefales fulgt opp i det videre arbeid med biologisk mangfold i kommunen.

Tromsø 09.06.2006

Karl-Birger Strann

1 Innledning

Forekomsten av biologisk mangfold er knyttet til ulike naturtyper og er ikke statisk, men en dynamisk prosess – noen arter virker å være stabile i et leveområde mens andre arter kan forsvinne eller nye dukker opp. Hvilke prosesser som styrer denne dynamikken vet vi ikke alltid, men i de siste tiårene er det mer og mer klart at det særlig er menneskelige faktorer som påvirker dette – enten direkte eller indirekte. Særlig har ulike arealinngrep i stadig økende grad påvirket leveområder for planter og dyr. En god kartlegging av biologisk mangfold og deres leveområder (naturtyper) vil forbedre våre muligheter for å sikre en forsvarlig kunnskapsbasert forvaltning av Norges fauna og flora i framtida.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har utarbeidet et sett håndbøker som støtte og veiledning til det utfordrende arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold:

DN-håndbok 11 (1996 – revidert 2000)	Viltkartlegging
DN-håndbok 13 (1999)	Kartlegging av naturtyper
DN-håndbok 15 (2000)	Kartlegging i ferskvann
DN-håndbok 19 (2001)	Kartlegging av marint biologisk mangfold

Videre har DN utarbeidet en liste over truete og sjeldne arter i Norge – Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998 (DN 1999a). I kartleggingsarbeidet med Vågan kommune er også Fremstad & Moen (2001) brukt som grunnlag ved innlegging av korrekte vegetasjonstyper i Accessdatabasen. Det er gjennomført en rekke intervjuer med personer som besitter stor lokal artskunnskap innenfor zoologi og/eller botanikk. Informantene har også pekt ut områder som innehar stort biologisk mangfold eller forekomst av spesielle arter.

Det er ikke gjennomført registreringer i områder som ligger innenfor etablerte verneområder. Det er også gitt prioritet til områder som ligger nær bosetning og som i utgangspunktet er mer utsatt for inngrep enn områder som ligger mindre utsatt til, f.eks. i høyfjellet.

2. Metoder og materiale

2.1 Områdebeskrivelse

Vågan kommune er 477 km² og ligger helt øst i Lofoten. Kommunen har et viktig-fiske- og jordbruksmiljø og landskapet er preget av mange års menneskelig påvirkning. Landskapet er alpint der det mange steder er bratte fjellsider rett i sjøen. Mange av disse bratte liene bærer preg av lang tids beiting eller utmarksslått. Mye av det opprinnelige jordbruksarealet ligger nå brakt. Under de bratte fjellene finnes det mange steder smale partier med strandflater. Her har menneskene bodd og disse er tydelig preget av menneskelige aktiviteter som naturlig er. Deler av kommunen har også naturtyper som rikmyr og løvskoger. Det er stedvis plantet en hel del gran som preger de stedegne bjørkeskogene.

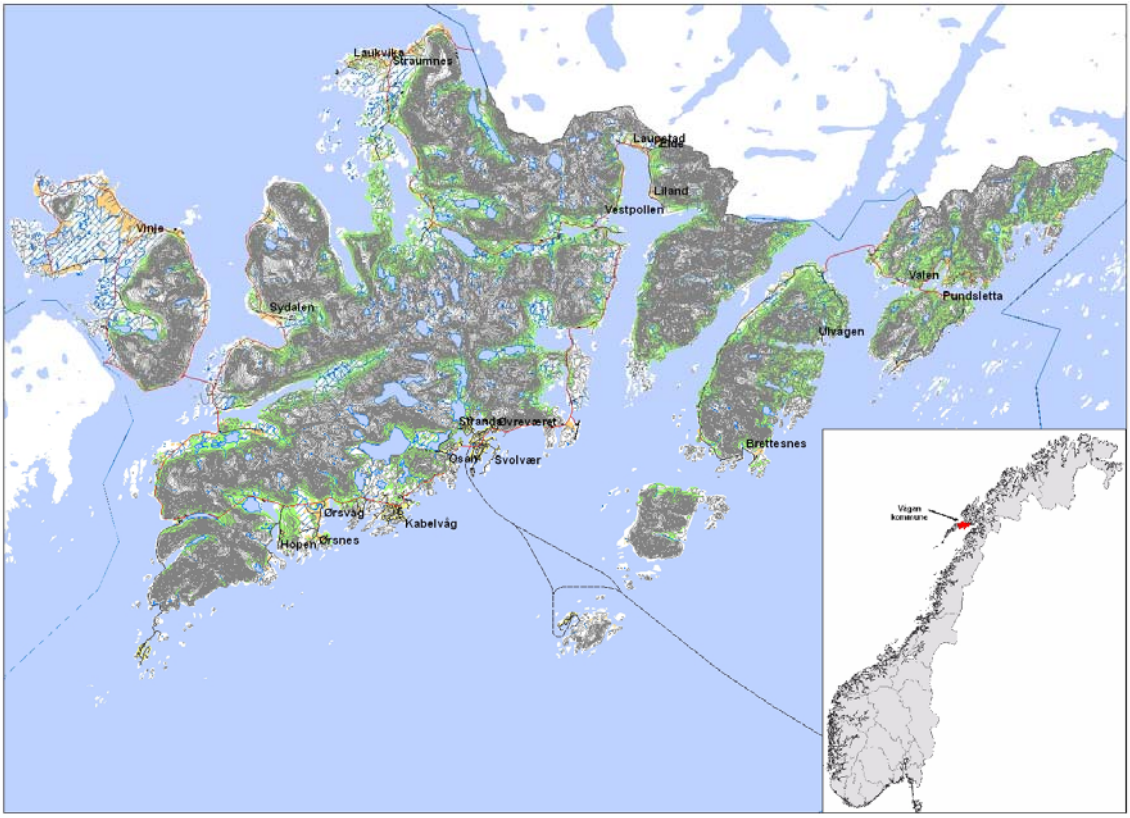

Figur 1. Vågan kommune ligger helt øst i Lofoten.

2.2 Datainnsamling

Framgangsmåten for innsamling av opplysninger om biologisk mangfold er følgende:

- Søk i litteratur
- Søk i databaser
- Intervju med lokalkjente
- Kvalitetssikring og kontroll av opplysninger innhentet fra lokalkjente
- Feltregistreringer

I arbeidet med Vågan kommune har det vært samarbeid med Fylkesmannen i Nordland. Det forelå begrensede undersøkelser av biologisk mangfold innenfor utredningsområdet. Det var særlig lite informasjon om fauna, mens det for deler av kommunen var betydelig mer om botanikk. Egne observasjoner og kjennskap til viktige naturtyper har sammen med den lokale kunnskapen vært nyttig for gjennomføring av dette kartleggingsarbeidet. Kommunens eget viltkart var til dels svært grovt og hadde kun begrenset verdi for vårt arbeid, men kvalitetsdata er hentet inn også fra denne informasjonskilden. Startpakken fra Fylkesmannen i Nordland inneholdt en del nyttig informasjon, men noen av datasettene her hadde ikke gode nok posisjonsdata til å kunne brukes. En del data er også innhentet fra ressurspersoner bosatt rundt om i kommunen og også disse er faset inn i prosjektet etter en kvalitetssikring. Her har særlig Frantz og Andy Sortland, fra Laukvik, bidratt med mye informasjon. Miljøvernleder Grete Granli har vært et viktig bindeledd mellom kommunen og NINA i prosjektarbeidet.

Til tross for at det fantes noe kunnskap om biologisk mangfold, var det nødvendig med en del nykartlegginger og avgrensninger av naturtype- eller viltområder i kommunen. For å fange opp ulike arter var det nødvendig å spre innsatsen utover vår- og sommermånedene i 2005. De siste faunaregistreringene ble gjennomført primo august 2005.

2.3 Naturtyper

En sentral del av arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold er å kartlegge forekomsten av ulike naturtyper. DN har lagd ei god håndbok, Håndbok 13 (DN 1999b) - Kartlegging av naturtyper, som beskriver framgangsmåte og inndeling av de naturtypene som anses som spesielt viktige for biologisk mangfold i Norge. Inkludert de forskjellige undertypene, redegjør håndboka for hele 56 ulike naturtyper.

Videre kategoriseres naturtypene i tre grader viktighet:

Svært viktige naturtyper	(A-områder)
Viktige naturtyper	(B-områder)
Lokalt viktige naturtyper	(C-områder)

Kriteriene for denne inndelingen er beskrevet i håndboka. Verdisettingen påvirkes av faktorer som areal, tilstand og forekomst av sjeldne og truede arter (rødlistearter). Hvis et område har forekomster av rødlistearter, vil det oppnå verdi A eller B avhengig av artenes truethetsgrad.

2.4 Viltområder

Hele viltkartleggingen har fulgt DN-håndbok nr 11 (DN 1996). All tilgjengelig informasjon fra Fylkesmannen i Nordland og Vågan kommune er innhentet og sjekket i felt. Noen lokalkjente har vært informanter. Viktige funksjonsområder for viltet som hekkelokaliteter, spillplasser, vinter-/sommerbeiteområder eller kalvingsplasser for elg er sammenstilt på kart. Etter en samlet vurdering presenteres så ***prioriterte viltområder***. De ulike funksjonsområdene vektes på en skala fra 1 til 5. Ut fra dette inndeles viltområdene i svært viktige (A) og viktige (B) områder.

2.5 Ferskvann

Ut fra beskrivelsen i DN-håndbok nr. 15 (DN2000) er det tre hovedkrav som stilles for at et gitt område vil kunne defineres som en ***Prioritert lokalitet***:

a) Lokaliteter med fiskestammer som ikke er påvirket av utsatte arter.
b) Særlig viktige områder (nøkkelområder) med opprinnelige plante- og dyresamfunn. Dette vil kunne omfatte mange uregulerte og/eller lite regulerte vannlokaliteter.
c) Lokaliteter med viktige bestander av ferskvannsfisk. Listen omfatter 15 arter innen familiene laksefisk, niøyer, ulker og karpefisk.

En del fisketomme vann/tjern i området ble undersøkt i forbindelse med vurdering av kategori b). Ferskvannsforekomster er i dette prosjektet i all hovedsak lagt inn under naturtyper og vektet i denne sammenhengen.

2.6 Marine områder

Marine områder ble kartlagt etter DN-håndbok nr. 19 (2001). For Vågan har vi valgt å konsentrere oss om gruntvannsområder med høy biologisk produksjon.

2.7 Rødlistearter

I kartleggingen av biologisk mangfold inngår kartleggingen av forekomster av rødlistearter som en viktig del. Den nyeste utgaven av *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998* (DN 1999a) er fulgt. I denne rødlisterapporten er artene delt inn i grupper etter grad av truethet. Denne inndelingen presenteres nedenfor, og de norske benevnelsene vil bli brukt videre utover i denne rapporten. Også de arter som står på både den norske og den nordiske ansvarslista er trukket inn i arbeidet med rødlistearter. I presentasjonen av resultater for rødlistede arter er spesielt sårbare viltarter skjermet mot offentligheten. I dette arbeidet følger vi anbefalingene i tabell 6.2 i DN-håndbok 11. Det presenteres derfor heller ikke eget kart i rapporten for forekomster av rødlistearter. Disse leveres på eget kart direkte til oppdragsgiver.

Kategori Kode Engelsk kategori

Utryddet Ex (Extinct)
Dette omfatter arter som ikke lenger forekommer i Norge som reproduserende arter. Normalt omfatter dette arter som er utryddet for mer enn 50 år siden – arter som har forsvunnet i løpet av de siste 50 årene får koden Ex?.

Direkte truet E (Endangered)
Dette omfatter arter som er direkte truet og som står i fare for å forsvinne i nærmeste framtid dersom den negative utviklingen fortsetter.

Sårbar V (Vulnerable)
Dette omfatter arter som er i sterk tilbakegang og som kan gå over i kategorien ***Direkte truet*** hvis tilbakegangen fortsetter.

Sjelden R (Rare)
Dette omfatter sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er utsatt fordi de har små bestander eller en spredt og sparsom utbredelse i Norge.

Hensynskrevende DC (Declining, care demanding)
Dette omfatter arter som ikke kommer inn under de tre foregående kategoriene, men som på grunn av en klar tilbakegang fordrer spesielle hensyn og forvaltningstiltak.

Bør overvåkes DM (Declining, monitoring needed)
Dette omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. Disse artene bør overvåkes for å avdekke om situasjonen fortsatt forverres.

2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Når kartleggingen er gjennomført, dvs. når elementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter og forekomst av rødlistearter er ferdigregistrert, har man det datamateriale som er nødvendig for å presentere ***Sammenveide områder***. De ***viktige påviste områdene for biologisk mangfold*** fremkommer etter denne helhetlige sammenstillingen. Disse områdene er igjen delt inn i tre kategorier:

Svært viktige områder - Verdi A
Viktige områder - Verdi B
Lokalt viktige områder - Verdi C

En sammenveining betyr ikke nødvendigvis at et område som har flere C- og B-verdier vil bli gradert opp til et A-område. Skjønn basert på lokal kunnskap om naturtyper og ikke minst arters forekomst og truethet lokalt og regionalt, vil her spille sterkt inn i vektingen. I tillegg er det viktig å forholde seg til naturtypens eller artens status på nasjonalt plan, selv om en art ikke er rødlistet for øyeblikket.

Forekomsten av rødlistearter vil umiddelbart slå ut på verdien av et område ettersom denne artsgruppen skal tillegges stor vekt ut fra hensynet til deres leveområder.

2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet

Kommunens innbyggere bruker sine arealer på ulikt vis. For naturtypene er det hovedsakelig arealbeslag som gir størst skade og dermed også indirekte påvirker biologisk mangfold. Inngrep som er knyttet til ulike felter av infrastruktur som veier, kraftlinjer, hyttebebyggelse osv gir normalt størst negativ effekt, men annen atferd slik som motorisert ferdsel og hogst av skog eller treslagskifte kan også stedvis resultere i store negative effekter på lokalt biologisk mangfold.

Personell i terrenget kan i mange tilfeller umiddelbart være mer skadelig på vilt i hekketida enn ferdsel med kjøretøy, men disse sistnevnte kan ha en større negativ effekt på lang sikt. Dette kan være tilfelle hvis en kjører gjennom myr og våtmark og sporene drenerer vannet i nye retninger. I en del tilfeller kan resultatet bli endret vannbalanse i denne naturtypen. Slike endringer kan ha stor negativ betydning på sikt både for planter og dyr. Kjøretøy kan kjøre i et våtmarksområde hvis det er tele og snødekke i vinterhalvåret, men dette bør unngås i sommerhalvåret, da kjøring i terrenget på denne tiden kan påføre naturtypen og vegetasjonen stor skade. Dette er skader som kan være irreversible eller som det vil ta lang tid å lege ved naturlig gjengroing.

Arter som lom og en rekke rovfuglarter er særlig sårbare i rugetida ettersom de lett forlater eggene ubeskyttet når mennesker nærmer seg hekkeplassen. Eggene kan da tas av reirplyndrende fugler som ravn eller kråker, eller fostrene i eggene kan fryse i hjel hvis værforholdene er ugunstige.

Nedenfor listes opp en rekke aktiviteter som kan påvirke biologisk mangfold. Denne listen er ikke helt fullstendig, men presenterer mange av de viktigste aktivitetene som kan påvirke naturtypene og det iboende biologiske mangfoldet.

Arealbeslag

- Nedbygging av areal til hus, hyttefelt eller andre faste installasjoner. *Tap av areal*.
- Nedbygging av areal til kraftlinjer, veger og elveforbygninger. *Tap av areal*.
- Masseuttak. *Tap av habitat, terrengslitasje, endrede fysiske og/eller kjemiske forhold*.
- Drenering/gjenfylling/massedeponi. *Tap av habitat, endring av fysiske og/eller kjemiske forhold*.
- Personell til fots. *Stress av vilt, slitasje og støy*.
- Kjøring i terreng med beltekjøretøy eller hjulgående kjøretøy. *Kjørespor, støy, forurensing*.
- Skyting lette våpen. *Støy, ammunisjonsrester, forurensing*.
- Skogbruk. Bør omfatte de miljøkrav som legges til grunn i *Levende skog*-standarden.
- Beiting. *Terrengslitasje*.
- Gjengroing. *Tap av habitat (leveområder) og oppflising (habitatfragmentering) av habitat.*
- Jordbruksaktivitet. *Tap av habitat og oppflising av habitat*.
- Opphør av landbruk. *Tap av habitat og oppflising av habitat*.
- Friluftsliv. *Terrengslitasje og forstyrrelser*.

3. Resultater

3.1 Naturtyper

Hovedinnsatsen på feltarbeidet med naturtypene ble gjennomført våren og sommeren 2005. Innenfor kommunen ble det undersøkt mer enn 120 områder og det ble påvist totalt 21 naturtypelokaliteter med ulik grad av viktighet. Av disse har to områder A-verdi og 14 B-verdi. Ytterligere fem områder har fått C-verdi. Ytterligere lokaliteter med naturtyper er identifisert, men foreløpig er disse vurdert som uprioritert. Disse områdene må underlegges bedre undersøkelser før de kan gis en riktig vurdering eller avskrives. Kartdataene finnes også som SOSI-filer. Samtlige opplysninger knyttet til naturtypeverdiene er lagt inn i databaseverktøyet Access.

Parti fra Gimsøya med fjellet Hoven i bakgrunnen. Foto: Karl-Birger Strann ©.

Lokalitet	**186514900 Sandslettvatnet**
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvann)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	3
UTM (WGS84)	33W VR 796 803

Dette er et lite, vegetasjonsrikt vann med frodige kantsoner av starr og elvesnelle. Lokaliteten er også viktig for vannfugl.

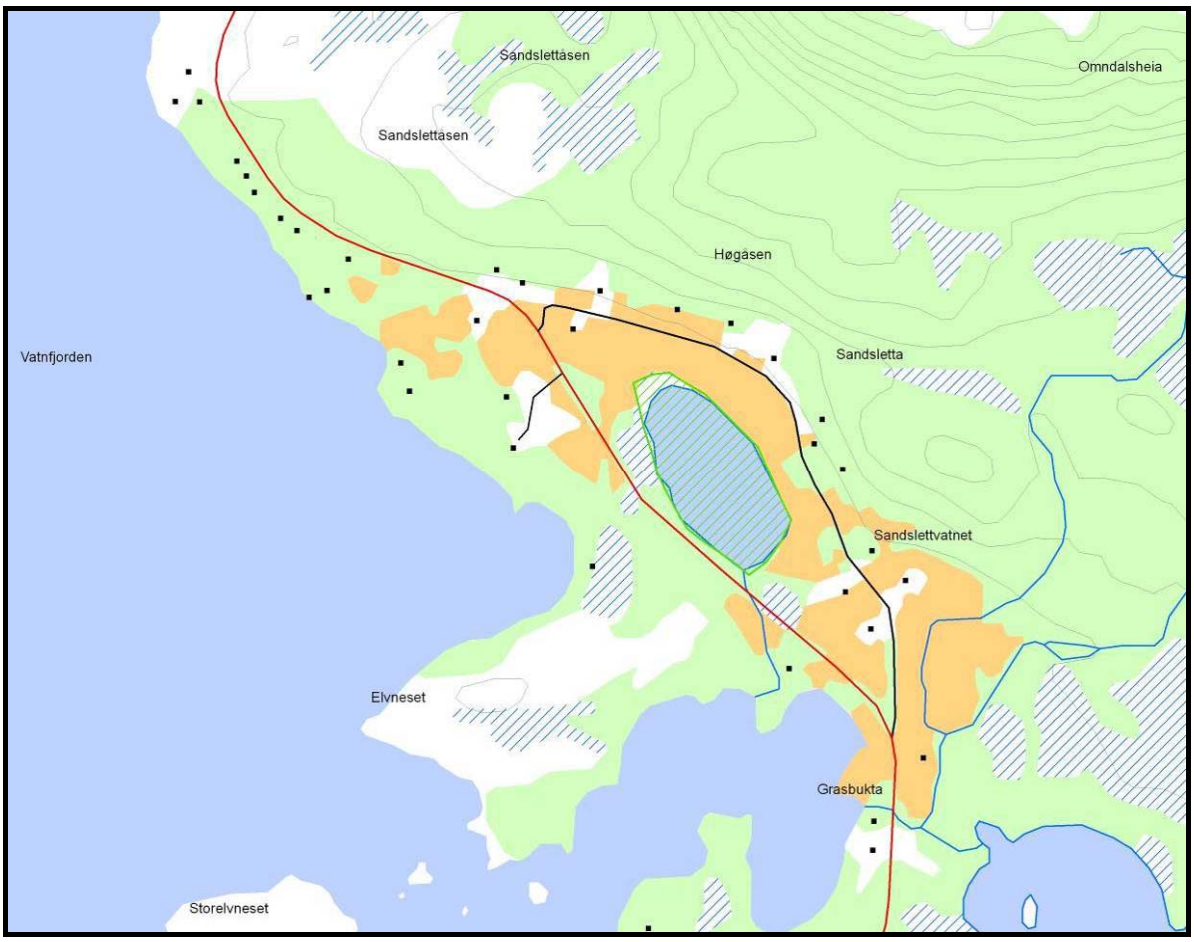

Lokalitet	**186560001 Breitindlia**
Naturtype	Bjørkeskoger med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	30-210
UTM (WGS84)	33W VR 838 787

Denne lokaliteten er ei frodig bjørkeli med høgstauder og med en del større, gamle seljetrær. Lia er sørvendt og har en frodig undervegetasjon, men det foreligger en del hogst og granplanting i de vestligste områdene nær gården.

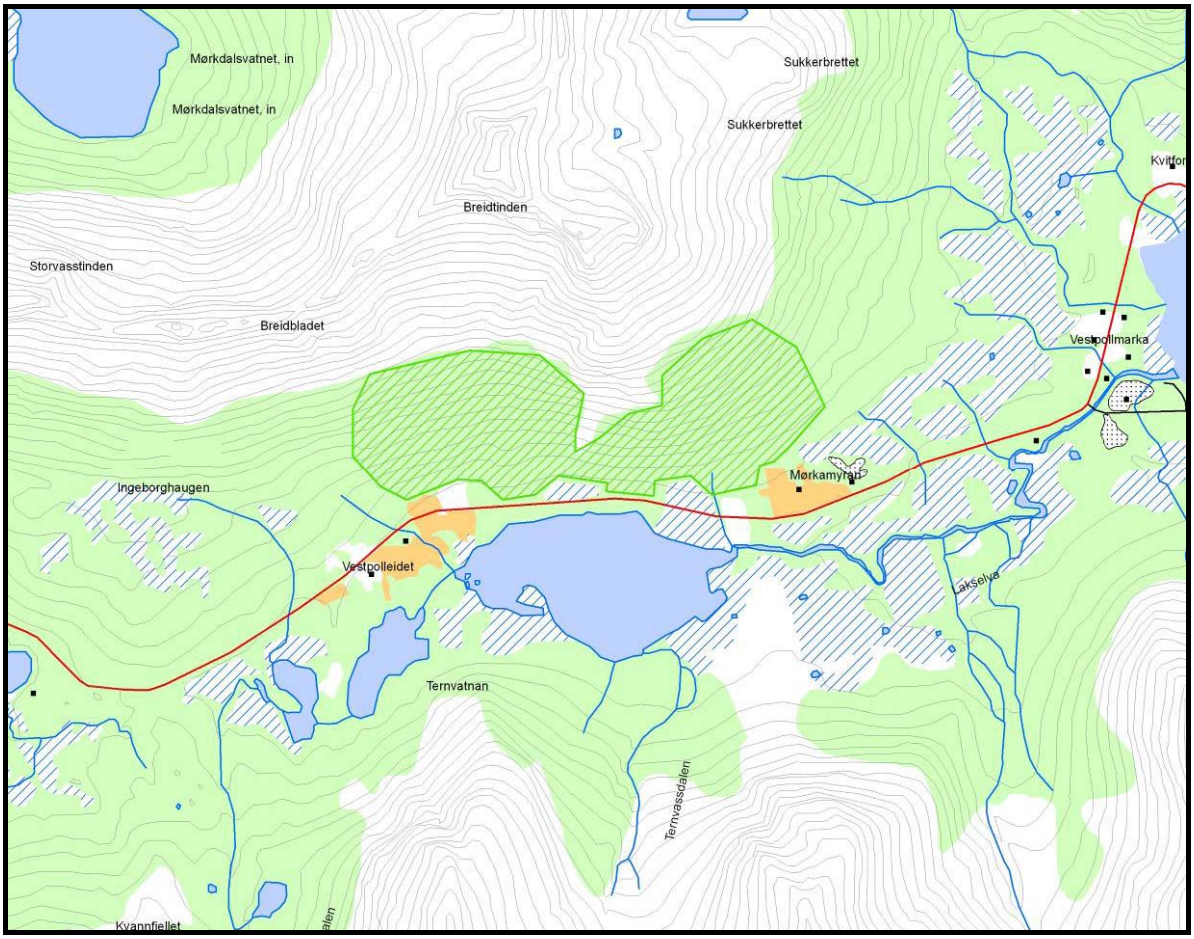

Lokalitet	**186560002 Store Sortvatn**
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvatn)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	13
UTM (WGS84)	33W VR 660 770

Dette er et vegetasjonsrikt vann med rike belter av elvesnelle og starr. Lokaliteten er også et viktig område for vannfugl.

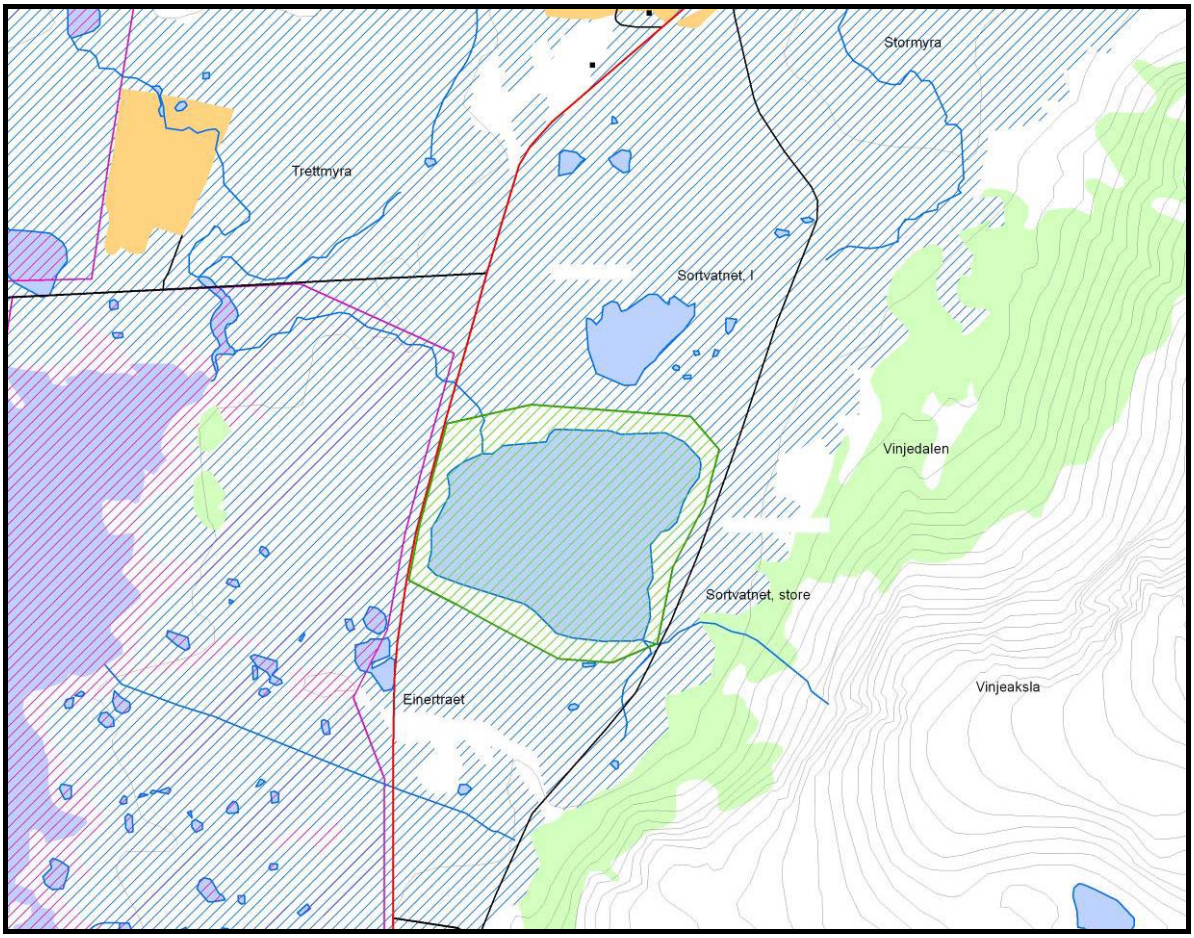

Lokalitet	**186560003 Hovsundvatn**
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvann)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	12
UTM (WGS84)	33W VR 624 810

Dette vannet er et lite, grunt vann med rike belter av elvesnelle og starrarter. Vatnet har også en rik vannfuglfauna.

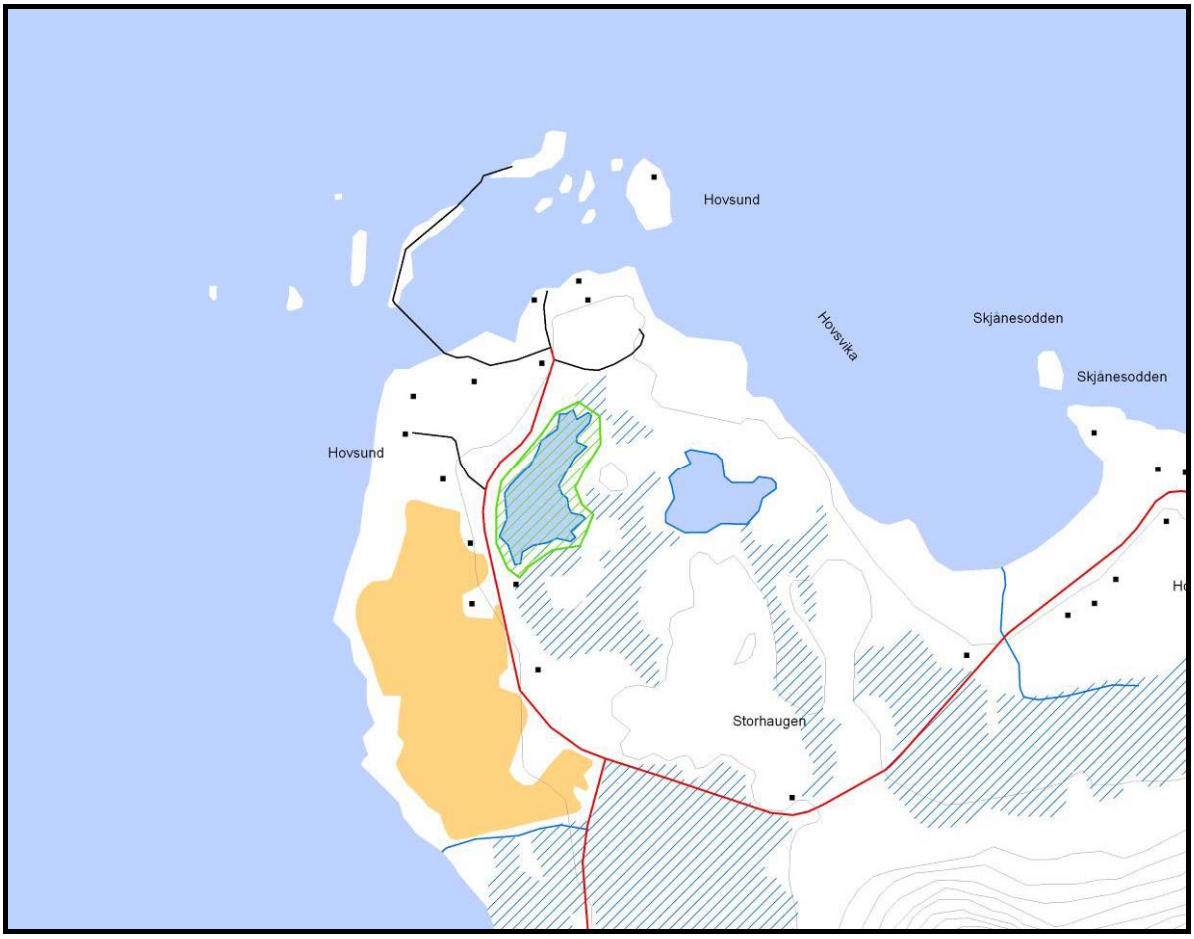

Lokalitet	**186560005 Vinje (ved Gimsøy handel)**
Naturtype	Sanddyner
Naturtypekode	G03
Verdisetting	**C – lokalt viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	1-5
UTM (WGS84)	33W VR 676 790

Denne lokaliteten består av artsrike sanddyneheier mellom vei og fjæresonen. Rundt 50 plantearter ble registrert på heiene, de fleste vidt utbredte, men noen er mindre vanlige. Flere planter trives på noe baserik grunn. Utvalgte arter er shetlandsaugnetrøst (*Euphrasia arctica*; nær eller på nordgrense), flekkmure (*Potentilla crantzii*), lodnerublom (*Draba incana*), fjellnøkleblom (*Primula scandinavica*), bakkesøte (*Gentianella campestris* ssp. *campestris*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), fjellbakkestjerne (*Erigeron borealis*), fjellrapp (*Poa alpina* var. *alpina*) og hårstarr (*Carex capillaris*). Det vokste også godt med markjordbær i deler av området.

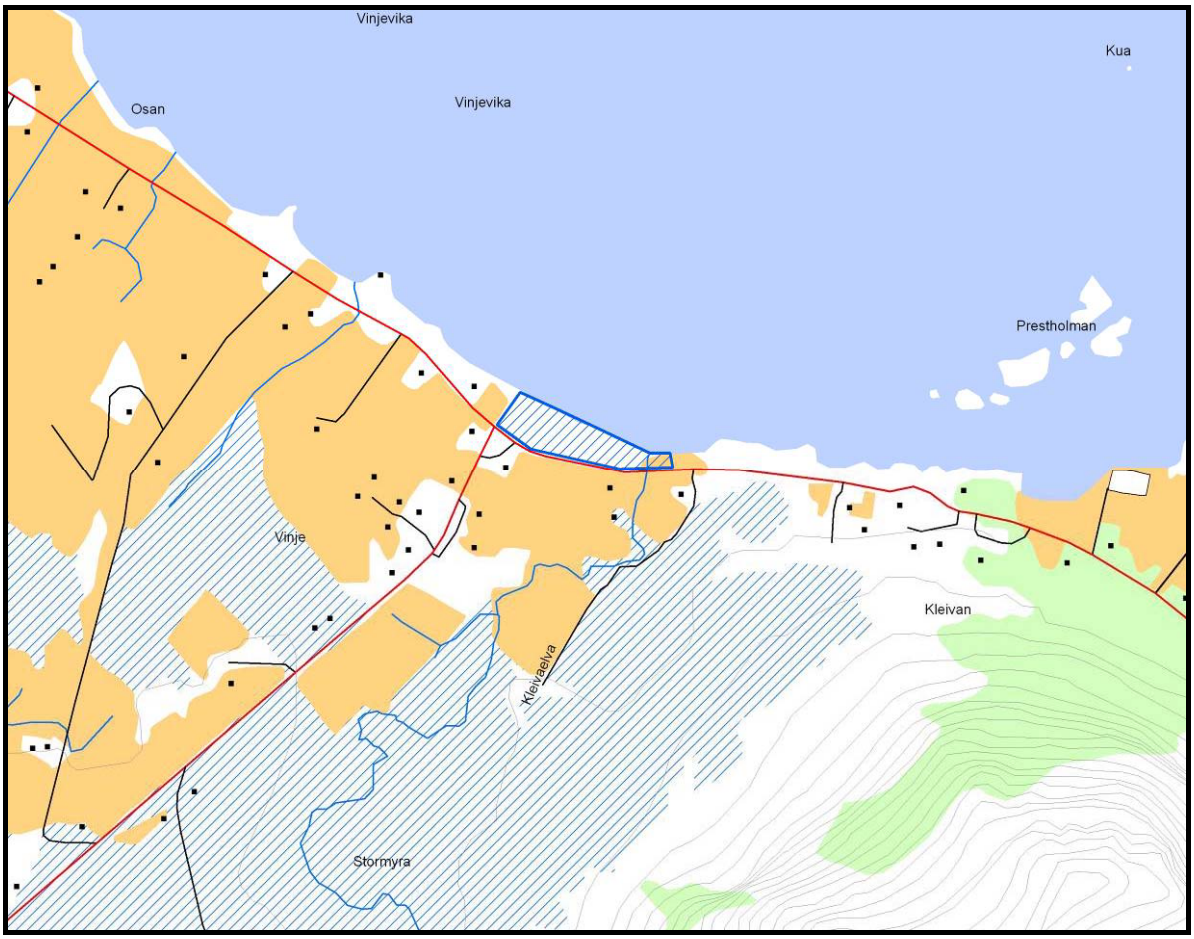

Lokalitet	**186560006 Jordneset, Vestpollen**
Naturtype	Slåtteenger
Naturtypekode	D01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	15-20
UTM (WGS84)	33W VR 870 791

Lokaliteten er en liten urterik, nedlagt åkerlapp ved siden av gammel, mosedekt grunnmur. Fire individer av den rødlistete orkidéen, kvitkurle (*Pseudorchis albida*), ble registrert i øverste del av enga der høgstaudene ikke er tallrike. Kvitkurle vokser blant skogstjerne, skrubbær, liten myrfiol, engkvein, gulaks og småmarimjelle med et teppe av engkransmose, og delvis under greiner av plantede grantrær som omkranser enga. Ellers vokser det mye geitrams og engsyre i nedre del av enga.

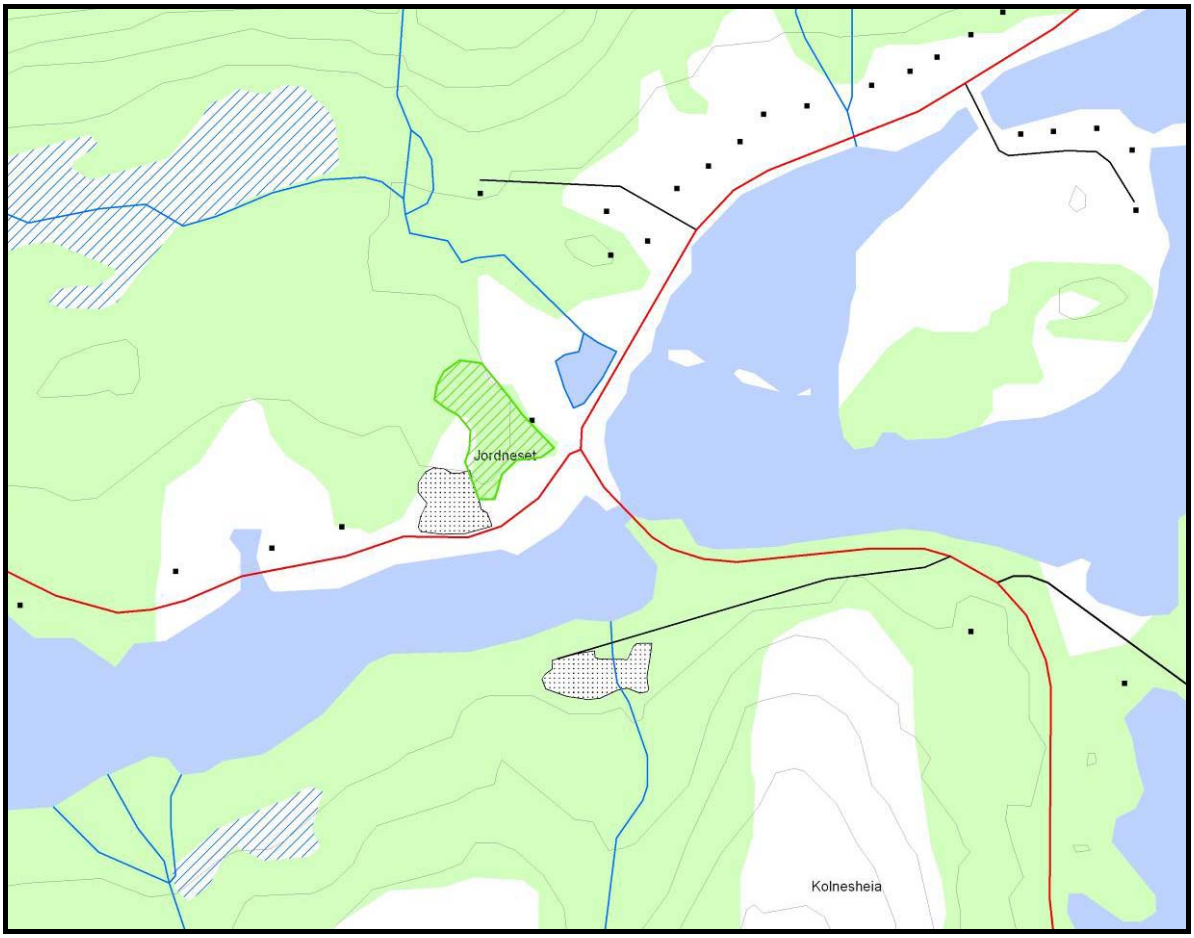

Lokalitet	**186560007 Dalsjorda ved Ørsvåg**
Naturtype	Intakte lavlandsmyrer
Naturtypekode	A01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	15-20
UTM (WGS84)	33W VR 738 673

Denne lokaliteten er en svakt hellende lavlandsmyr med de sjeldne artene myggblom (*Hammarbya paludosa*, trua i Nord-Norge, jfr. Høiland 1986) og lyngaugnetrøst (*Euphrasia arctica*). Ellers på myra vokser bl.a. rome (dominant), bjørneskjegg, smalsoldogg, blåtopp, kornstarr, bjørnekam, grønnstarr, myrmaure og ryllsiv.

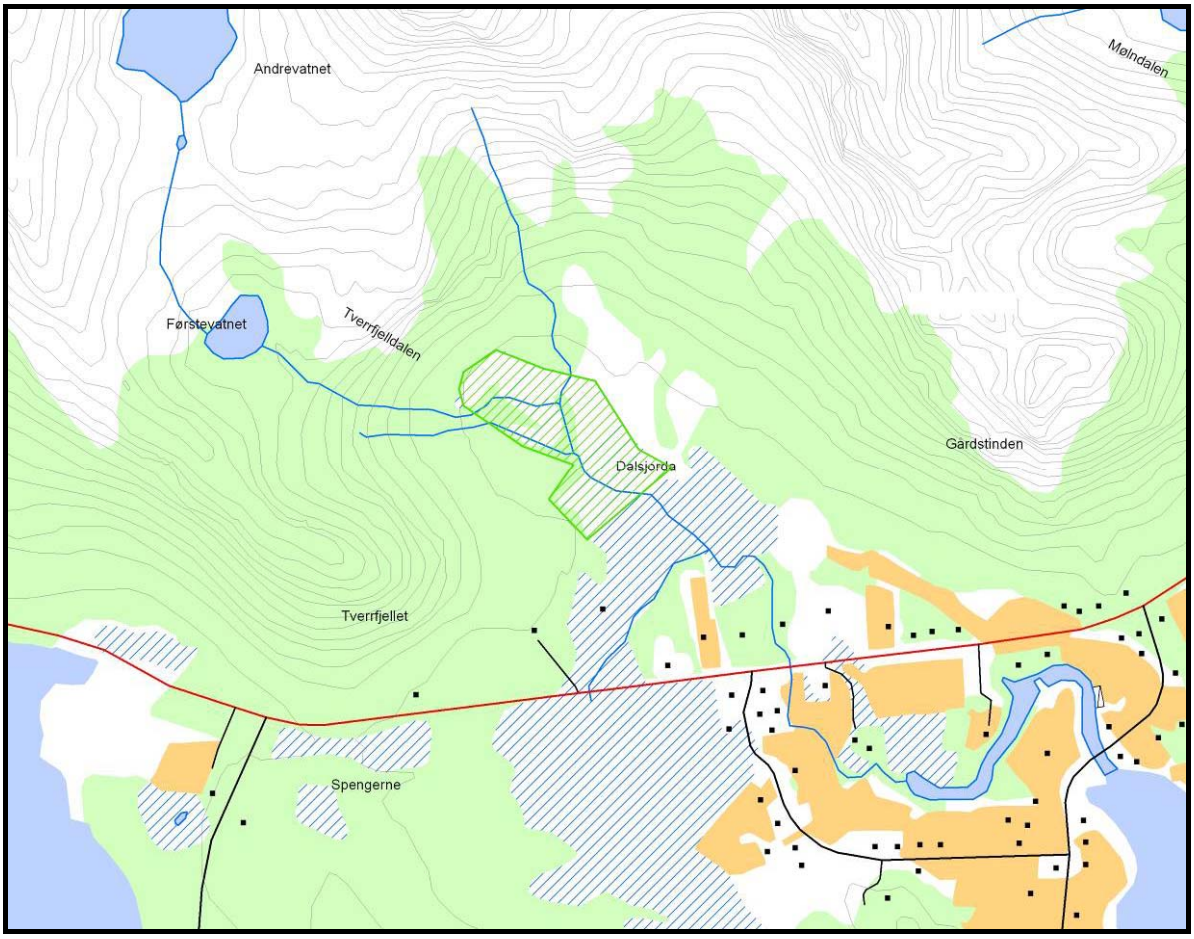

Lokalitet	**186560008 Sildpollheia**
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	40-110
UTM (WGS84)	33W VR 874 784

Lokaliteten er ei bjørkeskogsli med høgstauder. Smørtelg står kun langs små vannveier i den sørøstvendte delen av lia mot Kolnesheia. Store deler av lia er beplantet med gran. Andre registrerte arter er rogn, turt, ormetelg, fugletelg, blåtopp, kranskonvall, sumphaukeskjegg, bjønnkam, skogrøryrkvein, m. fl. Dette er nordgrense for smørtelg i Norge, men arten er også registrert på en rekke andre lokaliteter i kommunen.

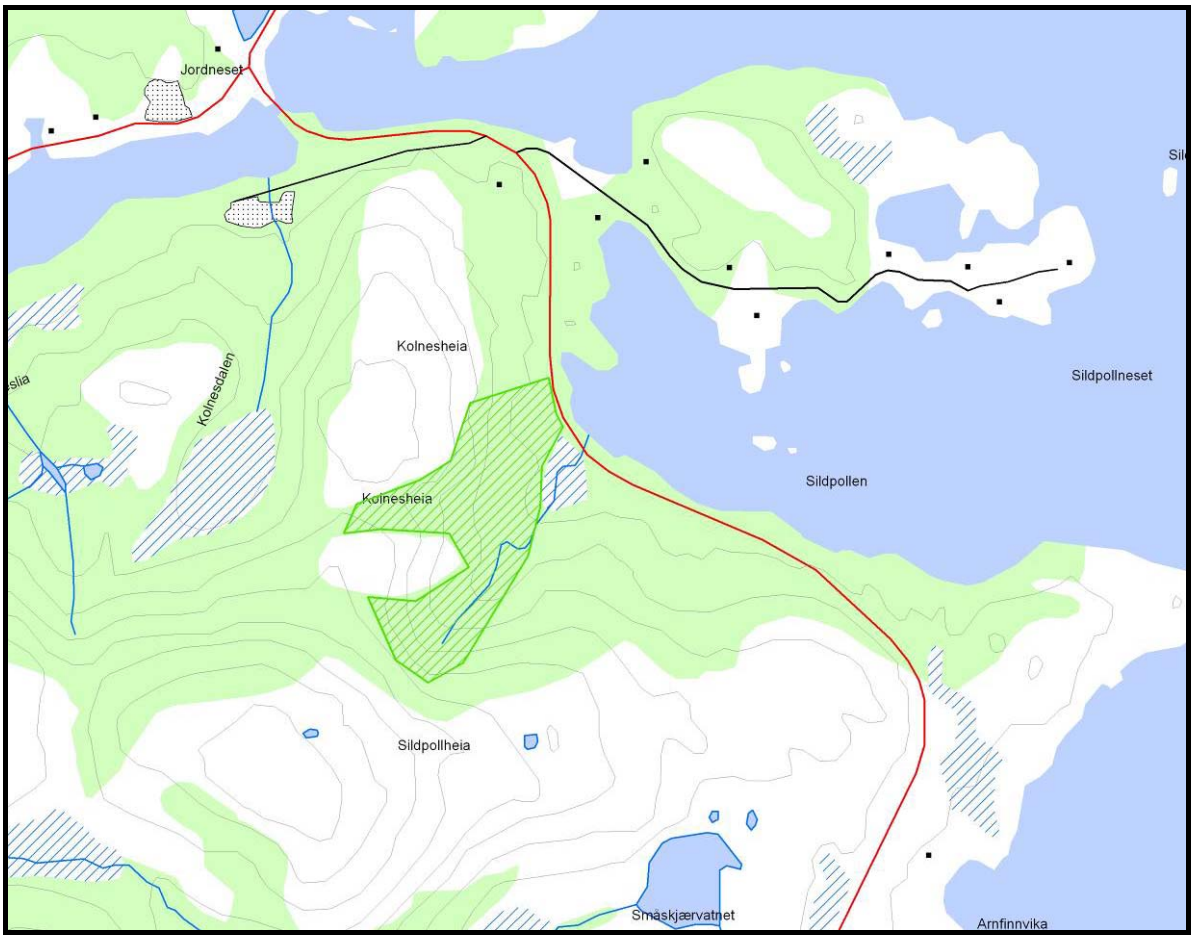

Lokalitet	**186560009 Djupfjorden ved Henningsvær**
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	5-110
UTM (WGS84)	33W VR 680 636

Lokaliteten er en kystbjørkeskog med storfrytle (*Luzula sylvatica*) (jfr. Sortland 1991). Sortland gir kryssliste med 70 arter. Tverraabak (1995) rapporterer storklokke her; området er én av tre lokaliteter for storklokke i Vågan.

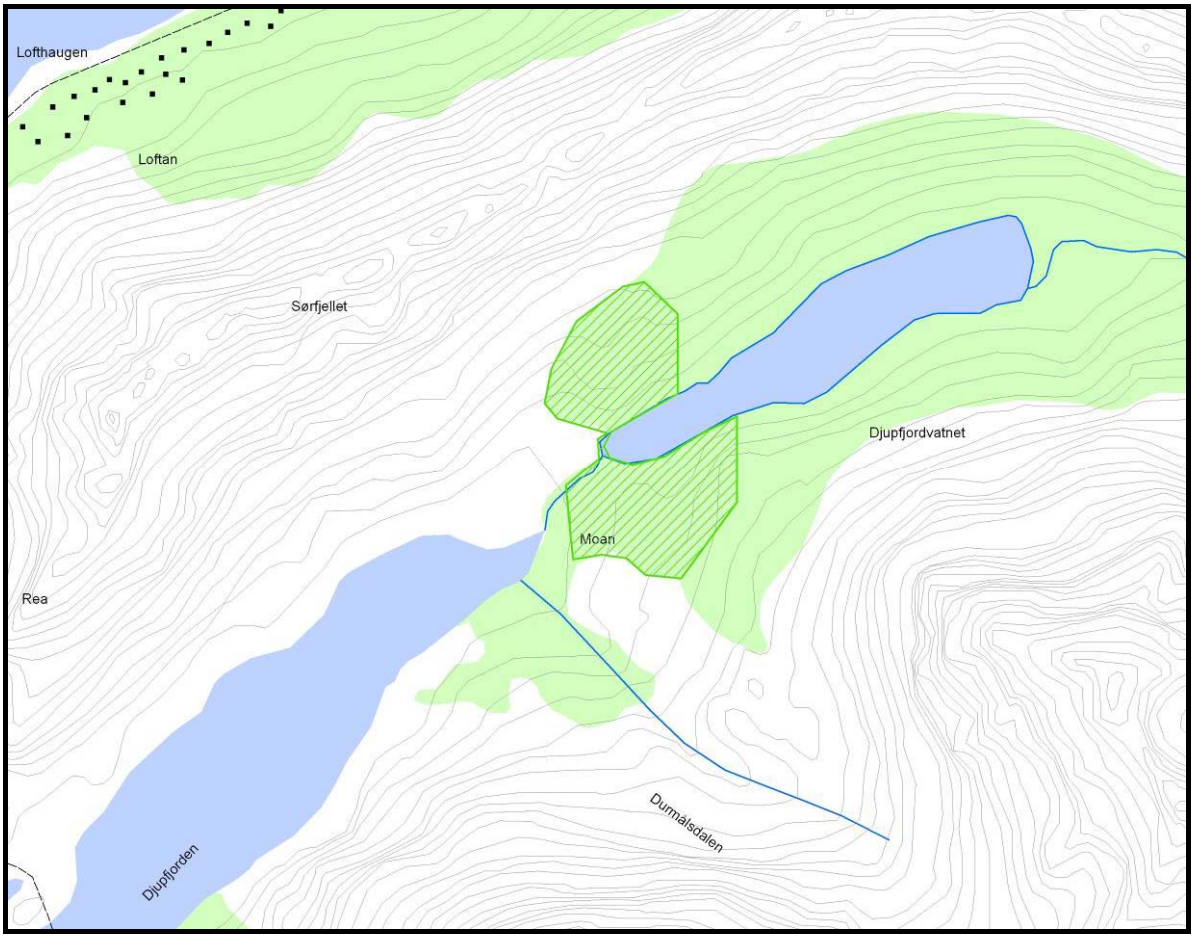

Lokalitet	**186560010 Nordmarka ved Brettesnes**
Naturtype	Kalkrike enger
Naturtypekode	D08
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	1-5
UTM (WGS84)	33W VR

Dette er ei kalkrik eng like ovenfor ei rullesteinsfjære. Blåstarr er her ved sin nordgrense. Andre arter er karve, blåknapp, vill-løk, hårstarr, bustnype, bleikvier, jfr. Sortland (1991b). Spontan kvitveis er rapportert av Reiersen (1994).

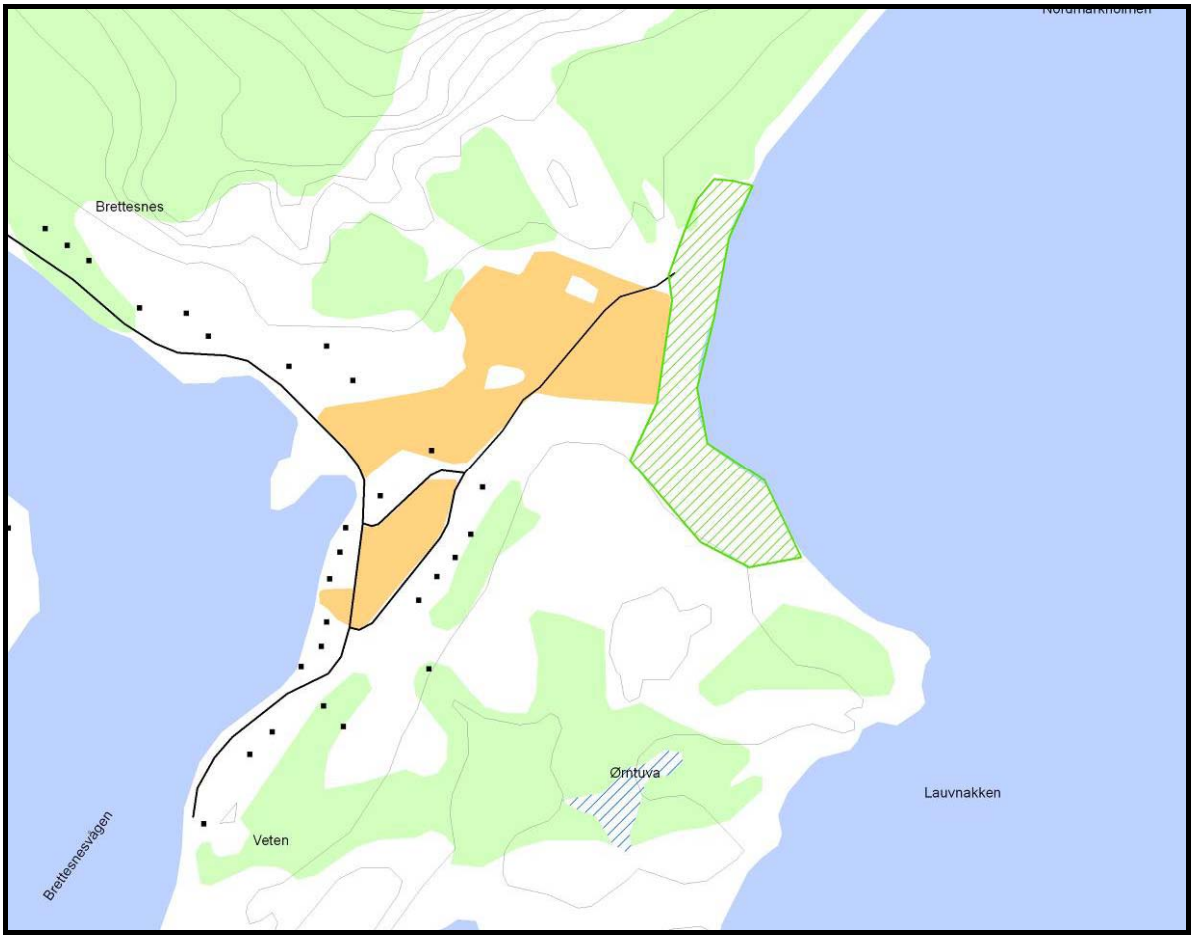

Lokalitet	**186560011 Vågakallen, Migand**
Naturtype	Sørvendte berg og rasmarker
Naturtypekode	B01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	100
UTM (WGS84)	33W VR 705 635

Dette er ei bratt og sørvendt li like under Vågakallen. Her finner en nordgrensen for storbjønnskjegg. jfr. Sortland (1992a). Her vokser også storklokke, dette er én av tre lokaliteter i Vågan, jfr. Tverraabak (1995).

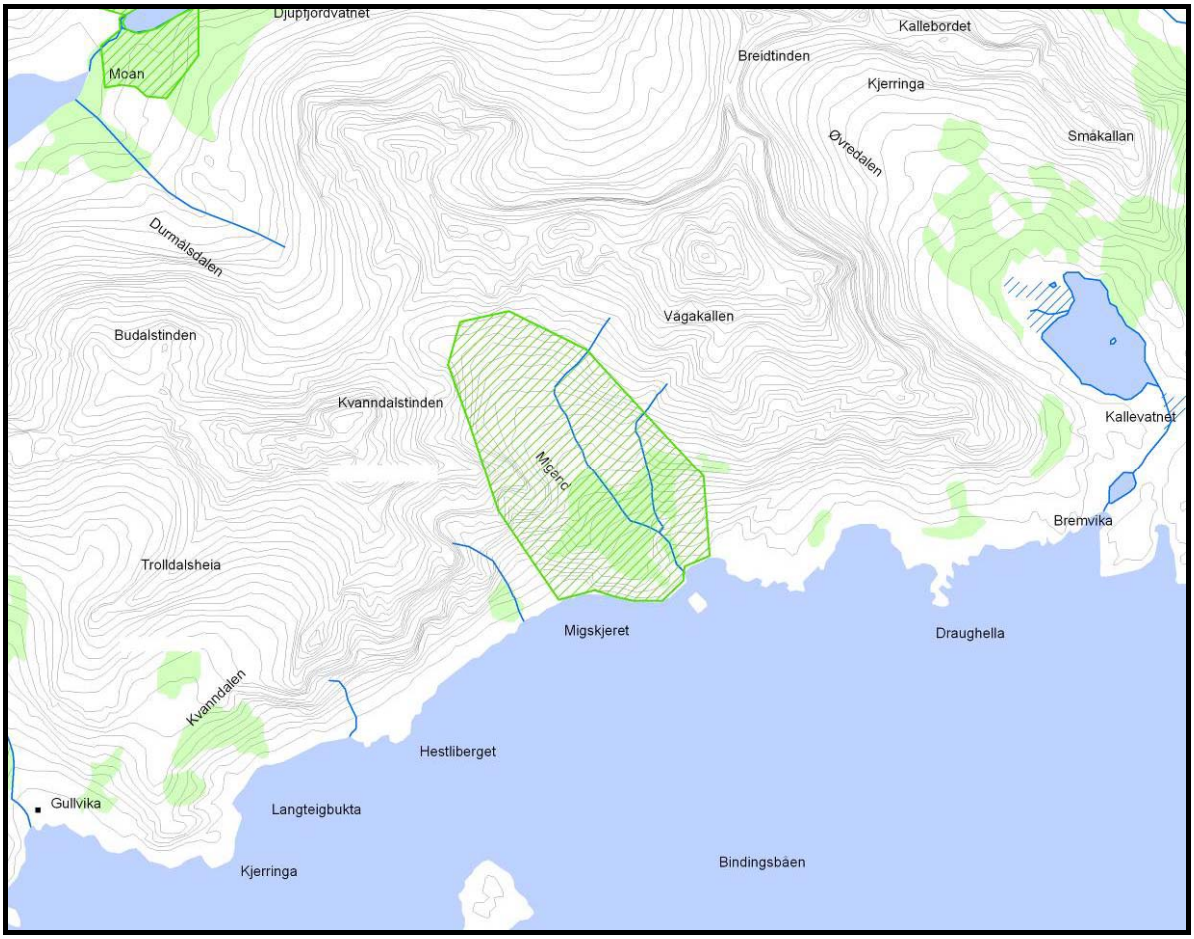

Lokalitet	**186560012 Framnesvika**
Naturtype	Strandeng og strandsump, slåtteeng
Naturtypekode	G05, D01
Verdisetting	**A – svært viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	0-2
UTM (WGS84)	33W VR 966 721

Denne lokaliteten er beskrevet i Elven med fl. (1988) og vurderes som en regionalt viktig forekomst av strandeng som går over i gammel natureng. Området er artsrikt og med en interessant flora. Sortland (1996b) rapporterer 230 individer av den rødlistede orkideen kvitkurle. Vokser sammen med bl.a. tepperot, blåknapp, engkransmose, bråtestarr, firkantperikum, mange nær sin nordgrense.

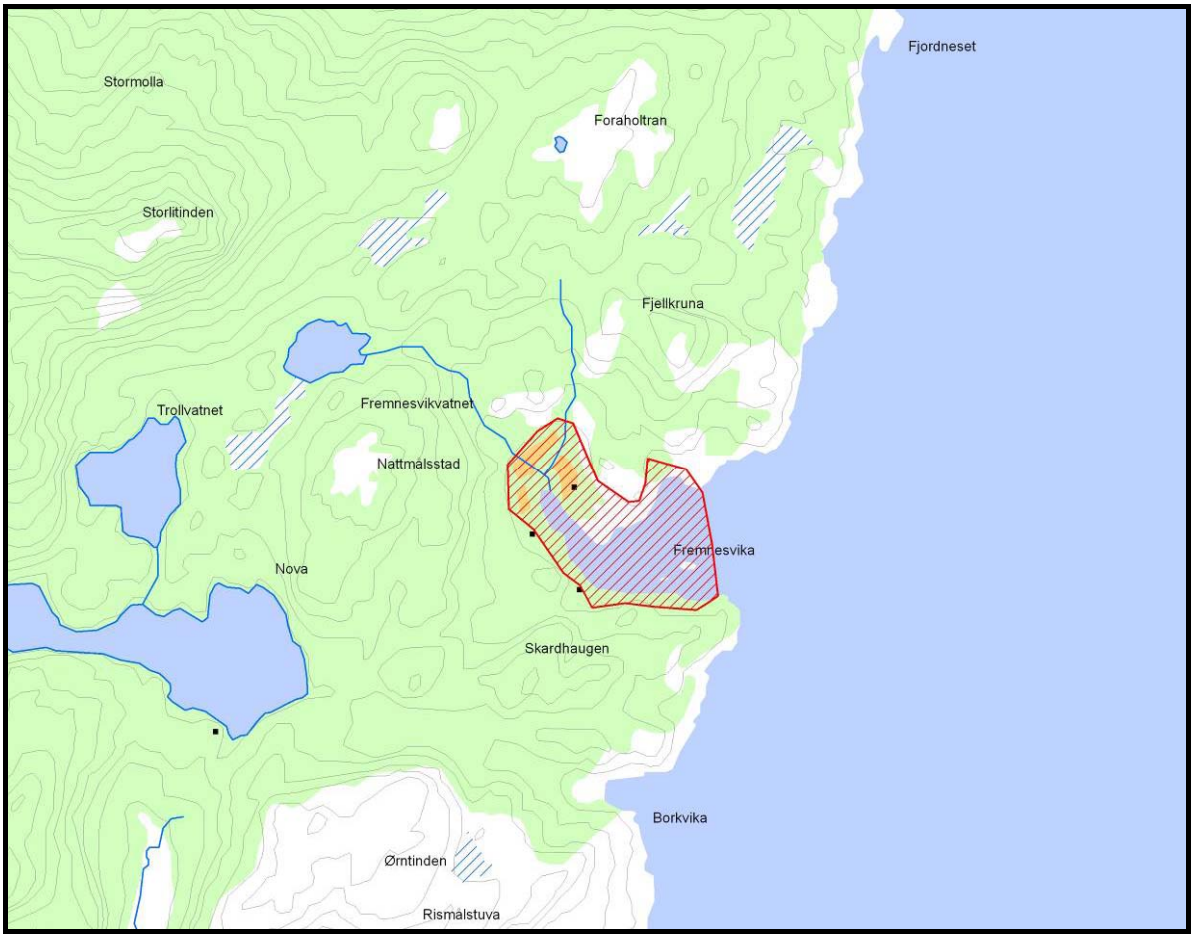

Lokalitet	**186560013 Kalle**
Naturtype	Slåtteenger
Naturtypekode	D01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	20-35
UTM (WGS84)	33W VR 724 637

Denne lokaliteten er en gammel slåtteeng som er i gjengroing. Sortland (1996b) rapporterer kvitkurle, en orkidé som er rødlistet som hensynskrevende. Vi fant et par eksemplarer under befaring av lokaliteten i juli 2005.

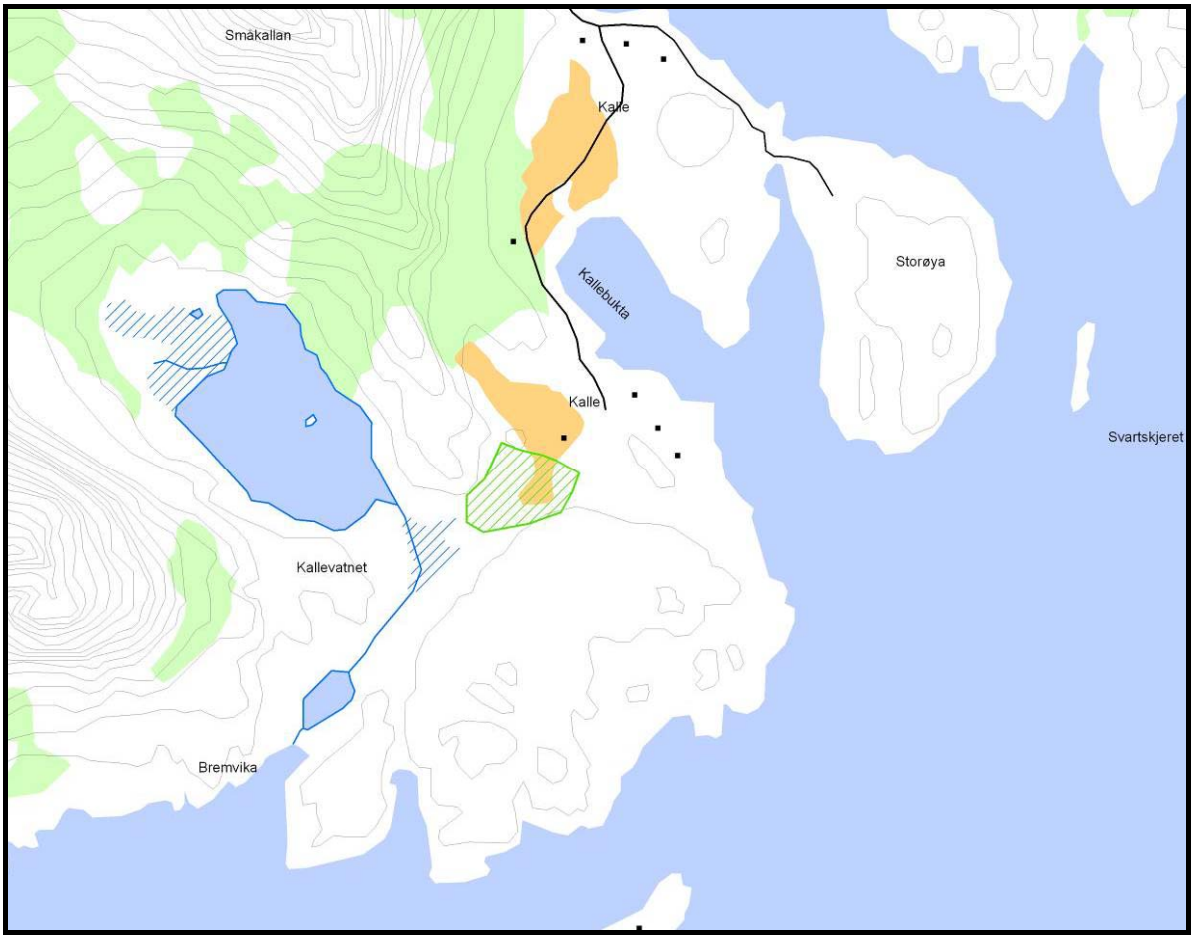

Lokalitet	**186560014 Kistbergtind - Kvittind**
Naturtype	Kalkrike områder i fjellet
Naturtypekode	C01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	400-600
UTM (WGS84)	33W VR 863 815

Lokaliteten er formet av en forkastning i bunnen av Austnesfjorden, og ligger mellom 400 og 600 moh, mellom Kistbergtinden og Kvittinden. På vestsida av Kvittinden ble følgende arter påvist: grønnburkne, kalklok (ny for Lofoten), tuearve, grannsildre (begge er sjeldne i Lofoten), dvergjamne, gulsildre, bekkesildre. På østsida vokser mye tuearve (knytta til ultrabasisk berggrunn). Ellers: fjellsmelle, stjernesildre, seterarve, bergrublom, dvergsoleie samt mange flere arter. Området er et refugium for konkurransesvake arter. Kjeldeskjørbuksurt (norsk ansvarsart) ble påvist mellom Kvittinden og Glåmen, morenelandskap. På Kvittinden var det en egen avvikende form av bekkesildre. Kilde: Sortland (2003).

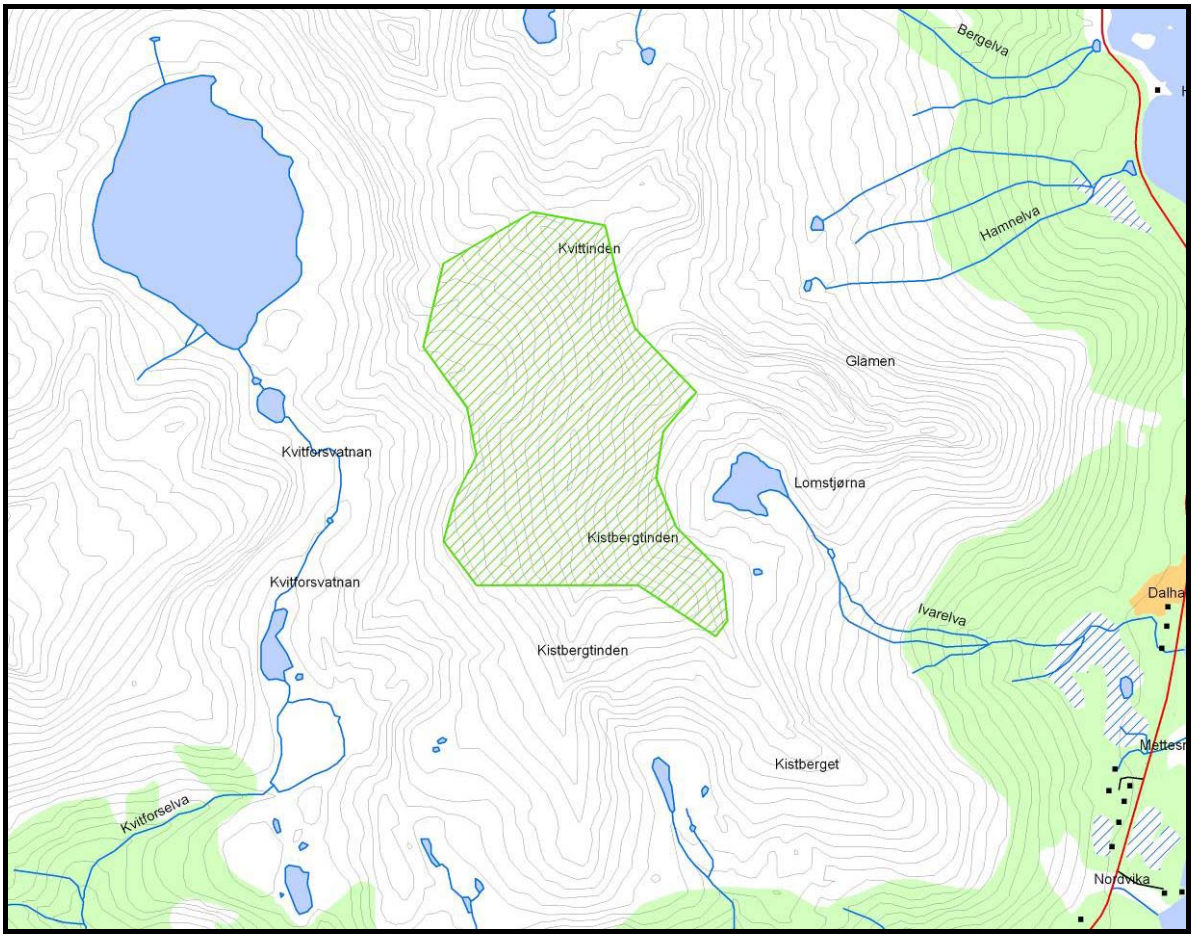

Lokalitet	**186560015 Mollgavlpollen**
Naturtype	Brakkvannspoller
Naturtypekode	G08
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	0-2
UTM (WGS84)	33W VR 975 768

Lokaliteten er en brakkvannspoll av middels viktighet og med arter som småhavgras og strandstjerne (Elven med fl. 1988).

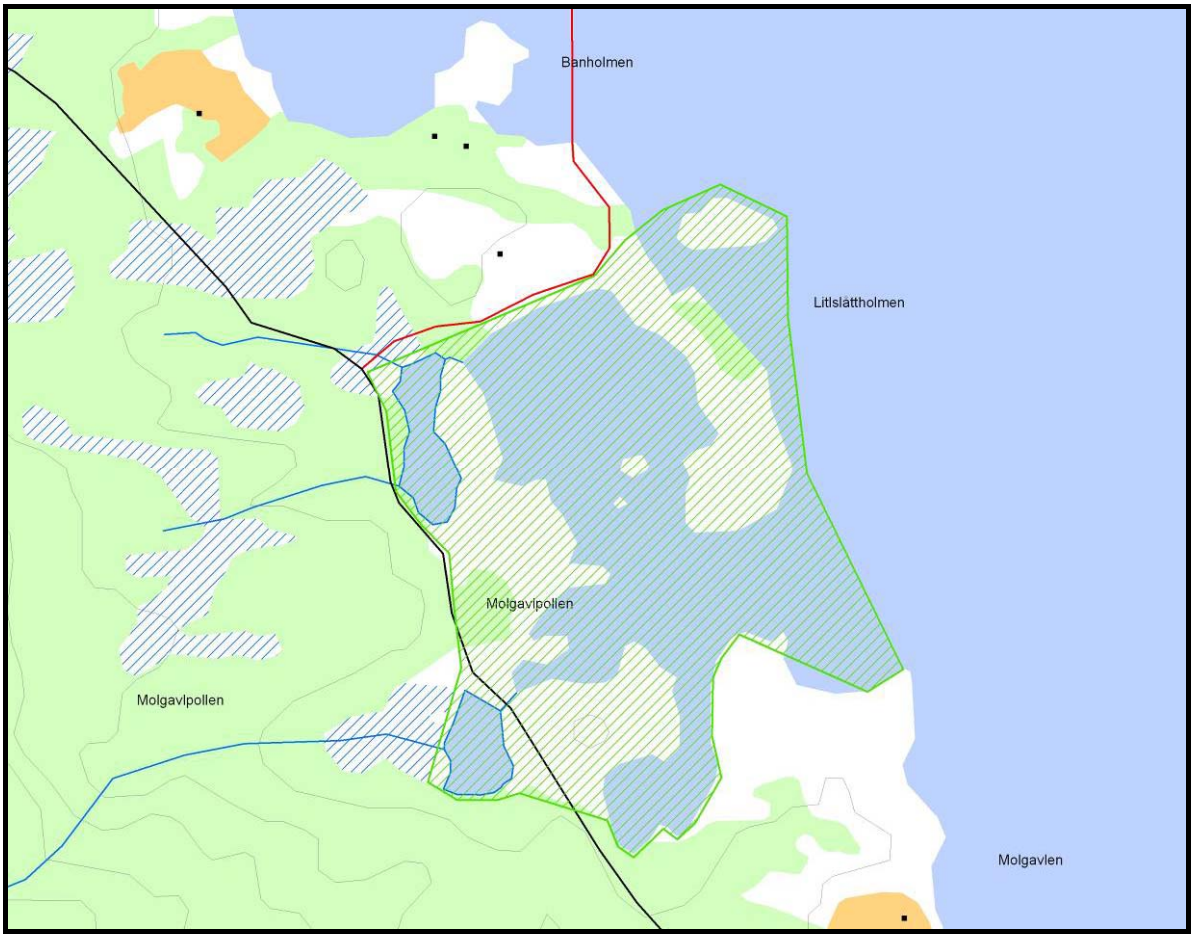

Lokalitet	**186560016 Nøkkåsen**
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	**C – lokalt viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	20-200
UTM (WGS84)	33W VR 745 748

Denne lokaliteten er ei frodig og relativt intakt bjørkeli med flere store rognetrær og seljetrær. Undervegetasjonen domineres av lågstauder, men har også lommer med høgstauder. Lokaliteten berøres så vidt av ei kraftlinje.

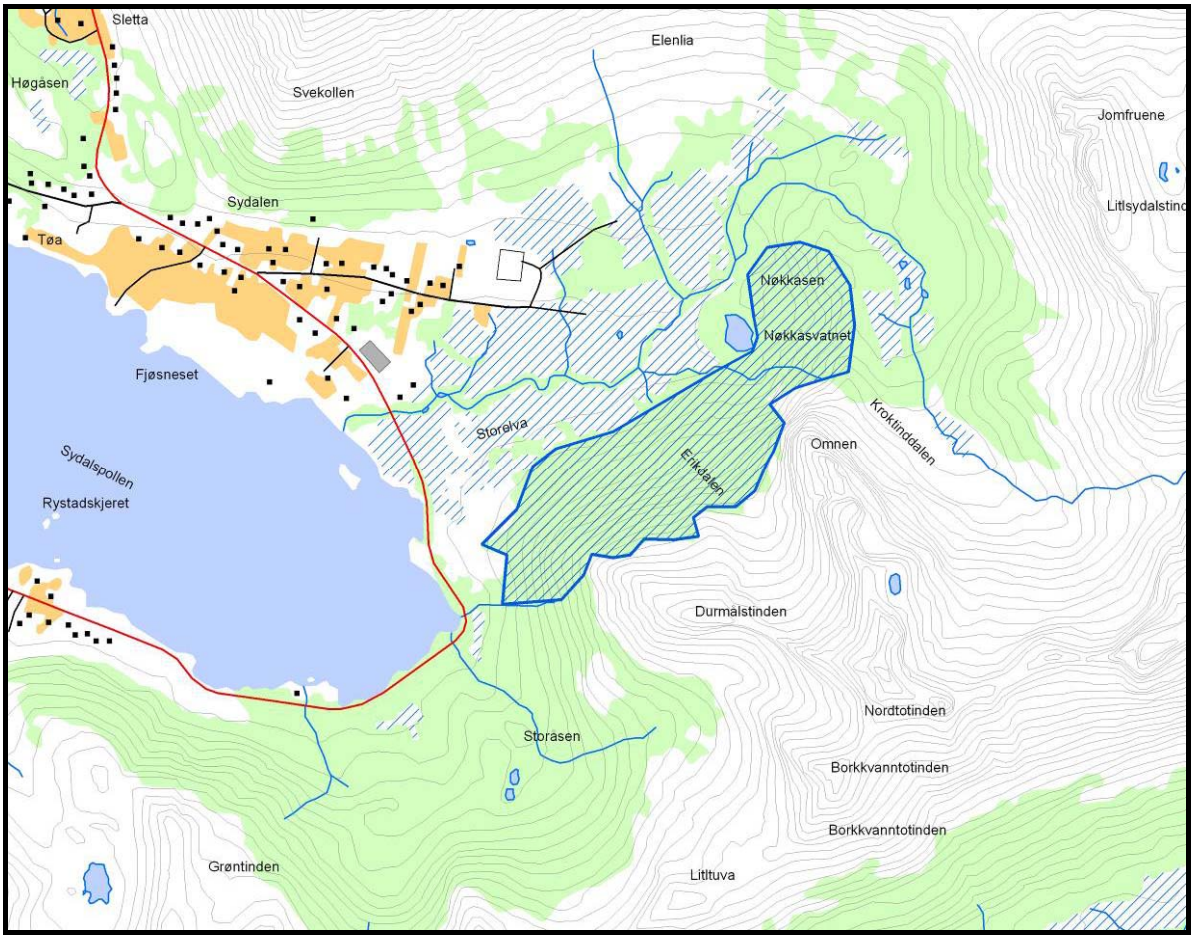

Lokalitet	**186560017 Rekneset**
Naturtype	Slåtteenger
Naturtypekode	D01
Verdisetting	**B – viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	5-40
UTM (WGS84)	33W VR 938 766

Sortland (1996b) rapporterer om kvitkurle (rødlistet som hensynskrevende) i denne lokaliteten. Arten er sjelden og vokser i Vågan kun i noen få utvalgte lokaliteter med gammel beitemark.

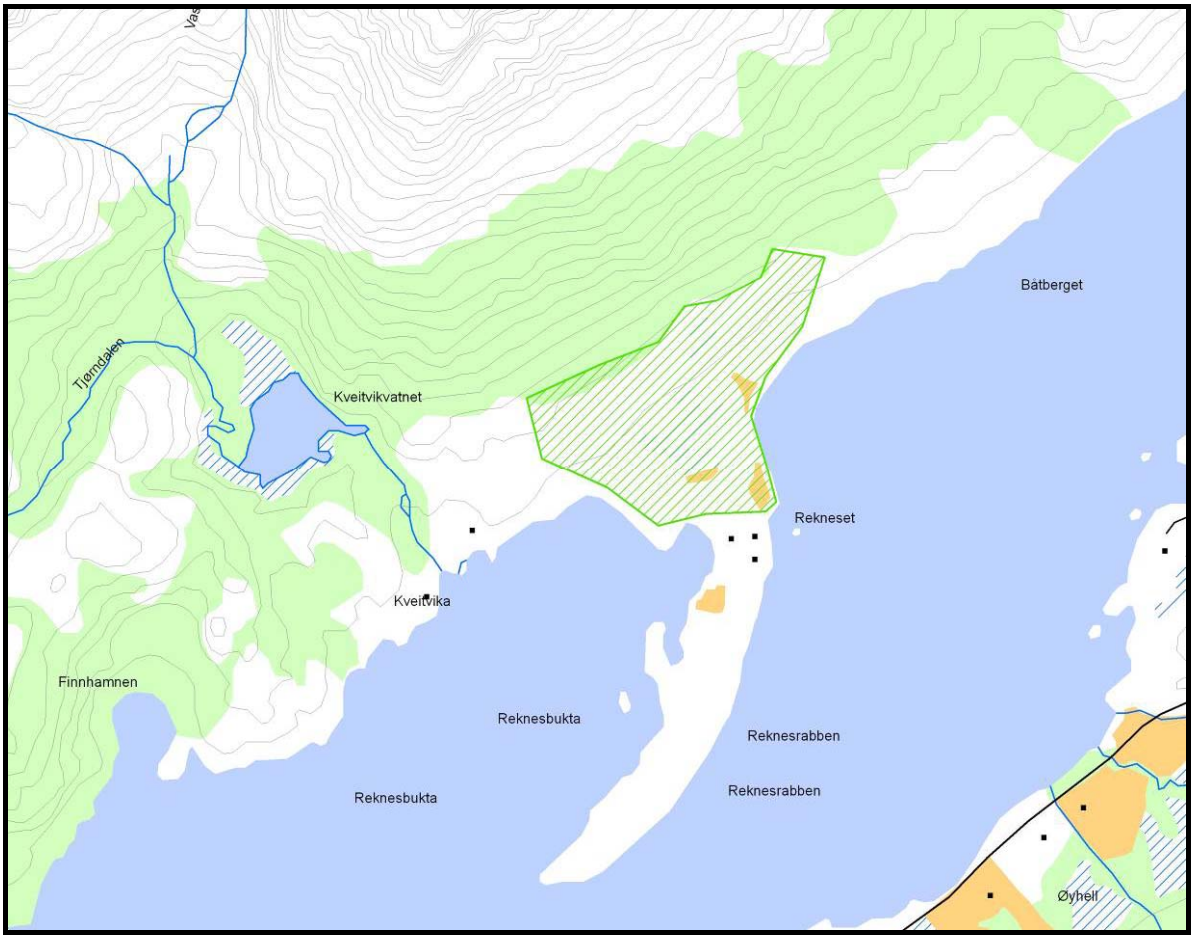

Lokalitet	**186560018 Kleppstadvatn**
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvann)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	**A – svært viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	1
UTM (WGS84)	33W VR 707 712

Eneste lokalitet for skruehavgras i Nord-Norge, jfr. Sortland (1999). Dette er nordgrense for arten. Arten er vegetasjonsdannende på 0.5-1.5 m dyp og er tidligere også kjent fra en lokalitet i Vestvågøy, men denne lokaliteten er gått tapt. Ellers i og ved vannet: tusenblad, fjøresivaks, pølstorr, ryllsiv. Skruehavsgress vurderes som svært sårbar i Nord-Norge. Nærmeste kjente voksestedet er Frosta i Nord-Trøndelag. Elven m. fl. (1988) regner arten som en av de plantene som er av verneinteresse på landsdels- eller nasjonalt nivå.

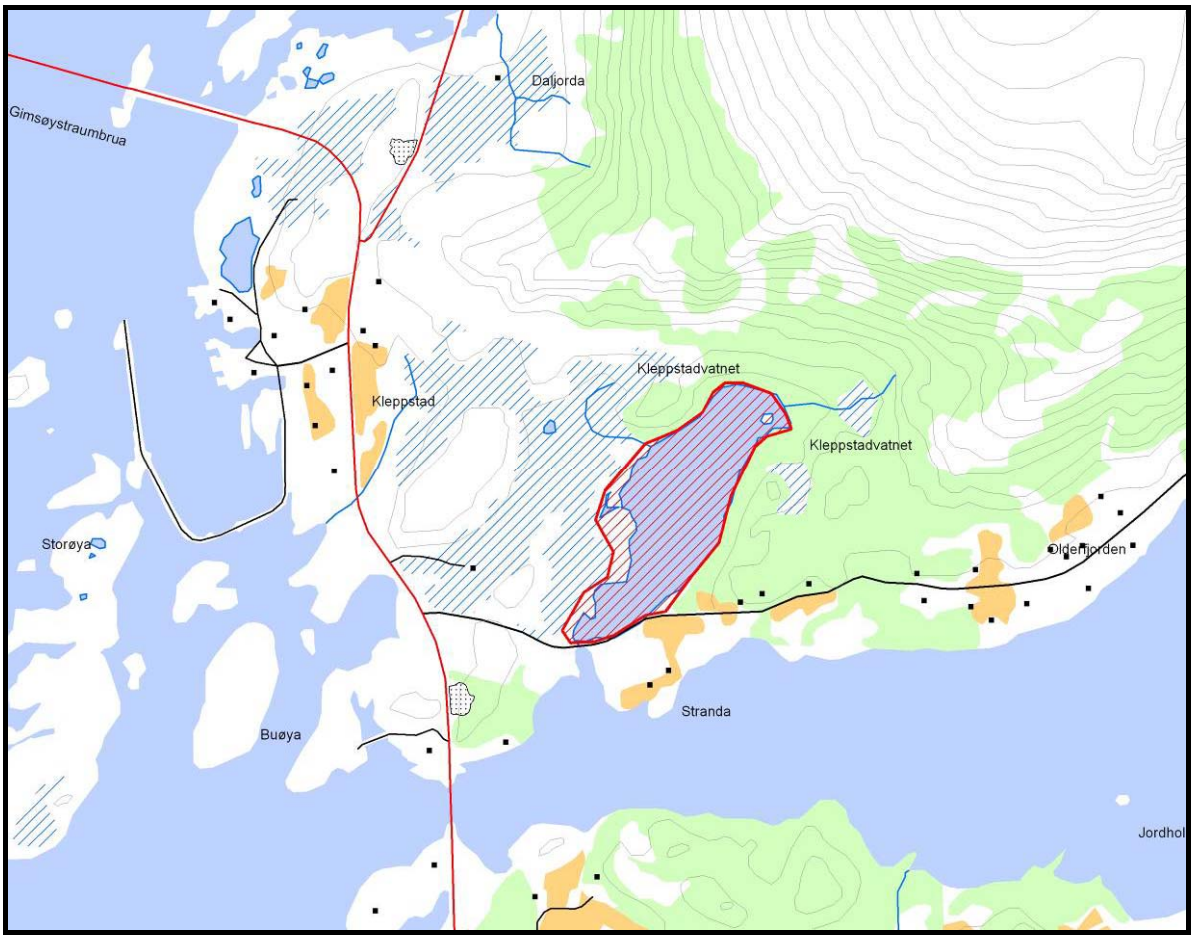

Lokalitet	**186560019 Grundstad, Lille Molla**
Naturtype	Sørvendte berg og rasmarker
Naturtypekode	B01
Verdisetting	**C – lokalt viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	40-140
UTM (WGS84)	33W VR 886 651

Denne lokaliteten er den eneste kjente lokalitet for murburkne i Vågan. Den ble registrert voksende i en bergsprekk. I området ble også artene harestarr (*Carex leporina*) og lodnebergknapp (*Sedum villosum*) registrert.
Kilder: Sortland (1987), herbariedata TROM.

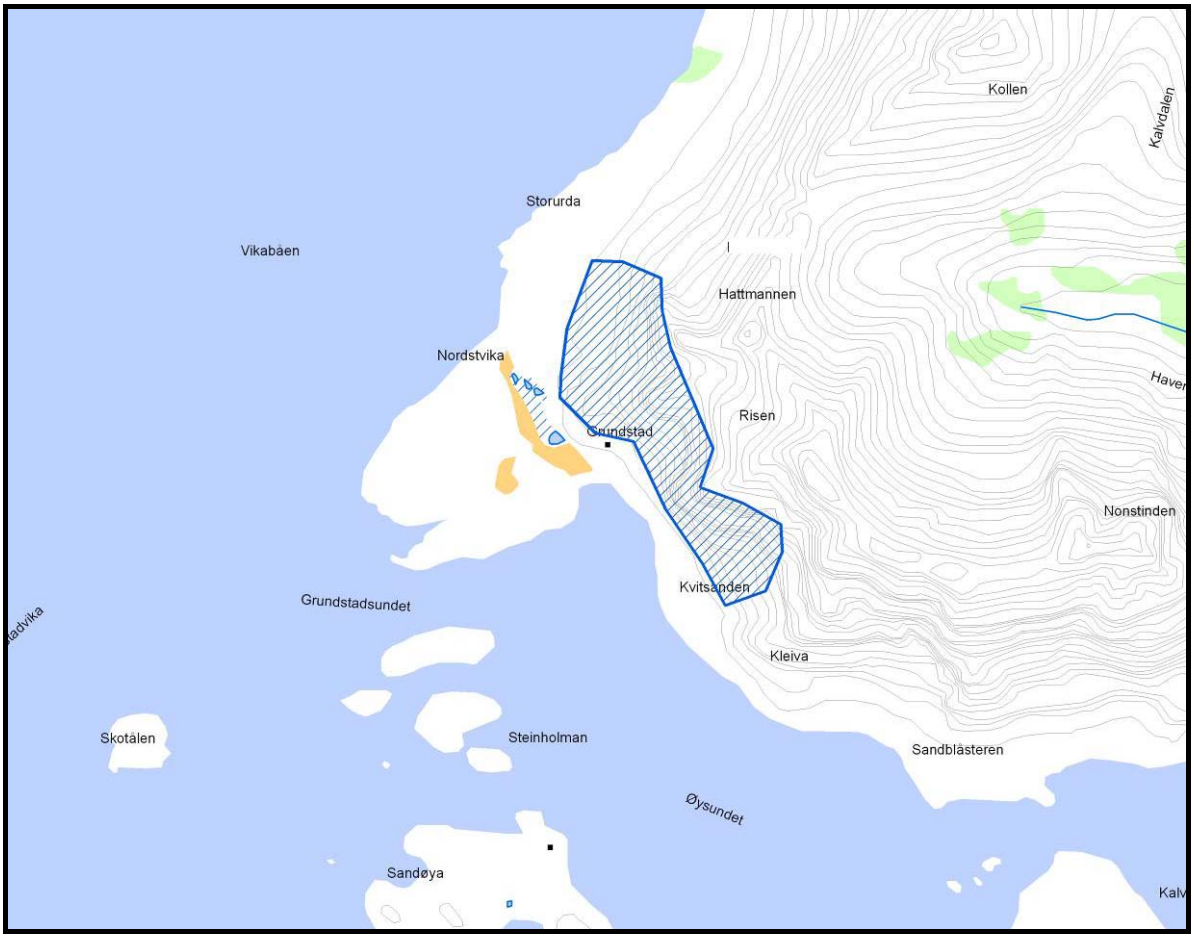

Lokalitet	**186560020 Foten av Rødlitind**
Naturtype	Skogsbeiter
Naturtypekode	D06
Verdisetting	**C – lokalt viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	30-200
UTM (WGS84)	33W VR 758 671

Denne lokaliteten er ei sørvendt skogsli med kiler av rasmark. Skogen består av storvokst bjørk, samt med innslag av store rogn og seljer. Dette er eneste kjente lokalitet for busklaven hengestry (*Usnea filipendula*) i Lofoten (Bjerke m. fl. 2006). I skråningene finnes et utpreget vårelement med gode bestander av gullstjerne (*Gagea lutea*), lerkespore (*Corydalis intermedia*) og vill-lauk (*Allium oleraceum*). Mye kjøttnype (*Rosa dumalis*) og skogfiol (*Viola riviniana*) i bakkene.

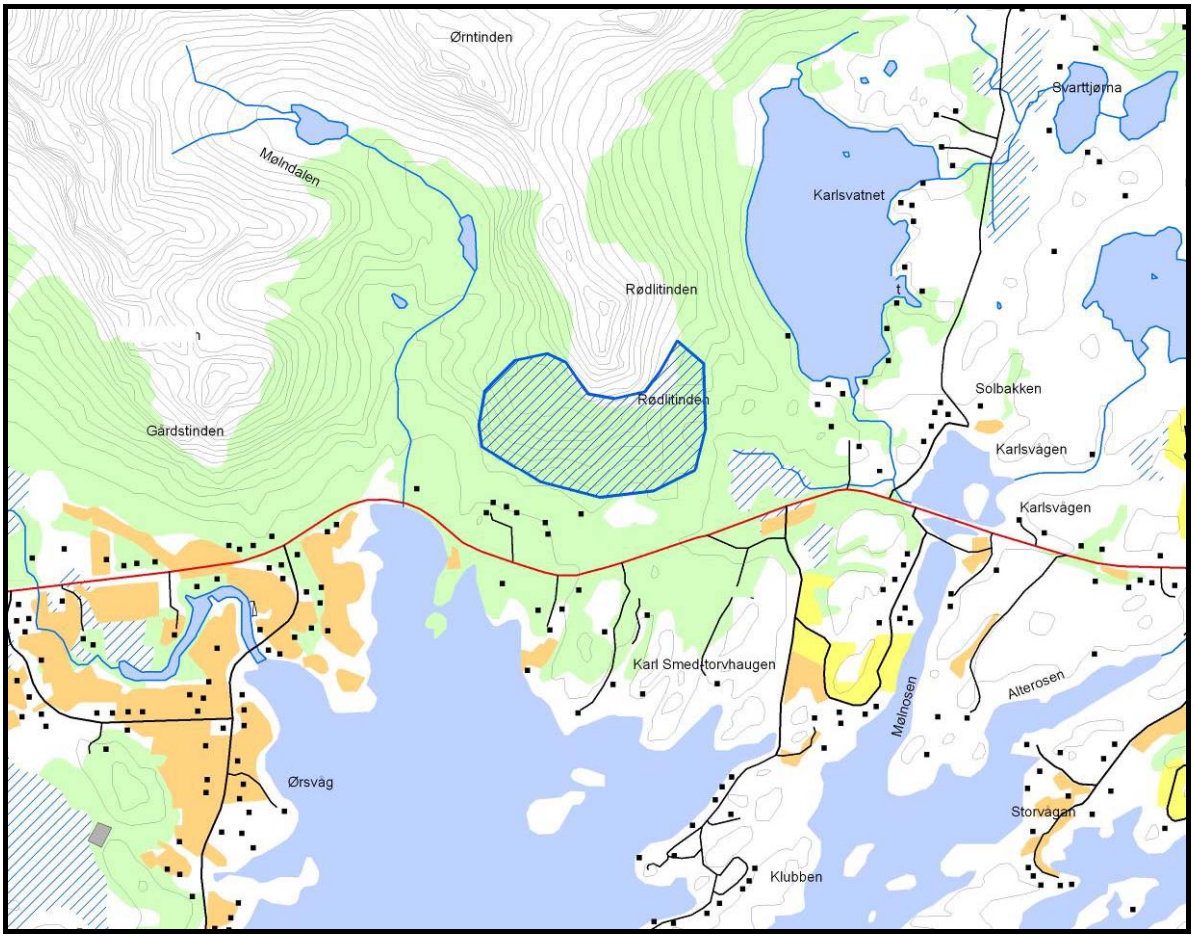

Lokalitet	**186560021 Fremnesvikvatnet**
Naturtype	Andre viktige naturtyper (ferskvann)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	**C – lokalt viktig naturtype**
Høyde over havet (m)	86
UTM (WGS84)	33W VR 959 725

På denne lokaliteten finnes en forekomst av soleinøkkerose (*Nuphar pumilum*), en av få lokaliteter (den eneste?) i Lofoten. I vatnet vokser også flotgras (*Sparganium angustifolium*), stivt brasmegras (*Isoetes lacustris*) og tusenblad (*Myriophyllum alterniflorum*). Kilder: Herbariedata TROM.

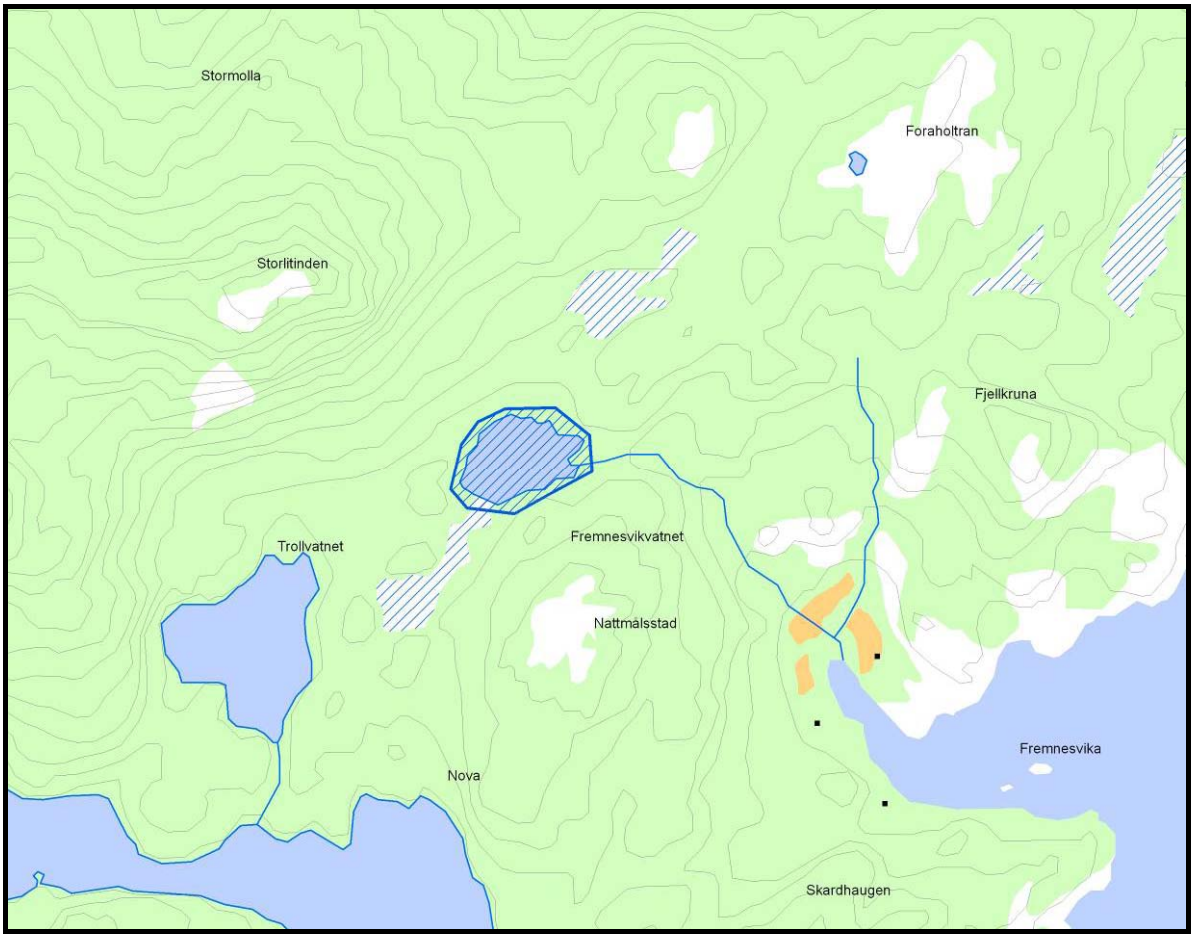

3.2 Viltområder

I Vågan kommune er det påvist ti prioriterte viltområder. Ett av disse har fått verdi svært viktig (A) og åtte viktige (B) viltområder. Ytterligere ett område har fått verdi-en lokalt viktig (C). Blant de prioriterte viltområdene er flere viktige særlig for vann-fugl, noen er viktige for skogsfugl og andre igjen er viktige fordi de har et særlig rikt mangfold. Elg forekommer spredt utover i de skogkledde delene av kommunen og i noen av de prioriterte områdene er det også gjort vurdering for elg.

Viltopplysningene er lagt inn i Access. Viltobservasjonene og de prioriterte viltom-rådene foreligger som SOSI-filer.

Ærfugl overvintrer i store antall i enkelte grunne havområder i kommunen. Foto: Karl-Birger Strann ©.

Prioritert viltområde	**186560002 Store Sortvatn**
Verdisetting	**B – viktig viltlokalitet**
Høyde over havet (m)	13
UTM (WGS84)	33W VR 660 770

Dette er en viktig viltlokalitet med en rekke hekkende arter vannfugl som sangsvane, toppand, brunnakke, siland, stokkand og krikkand.

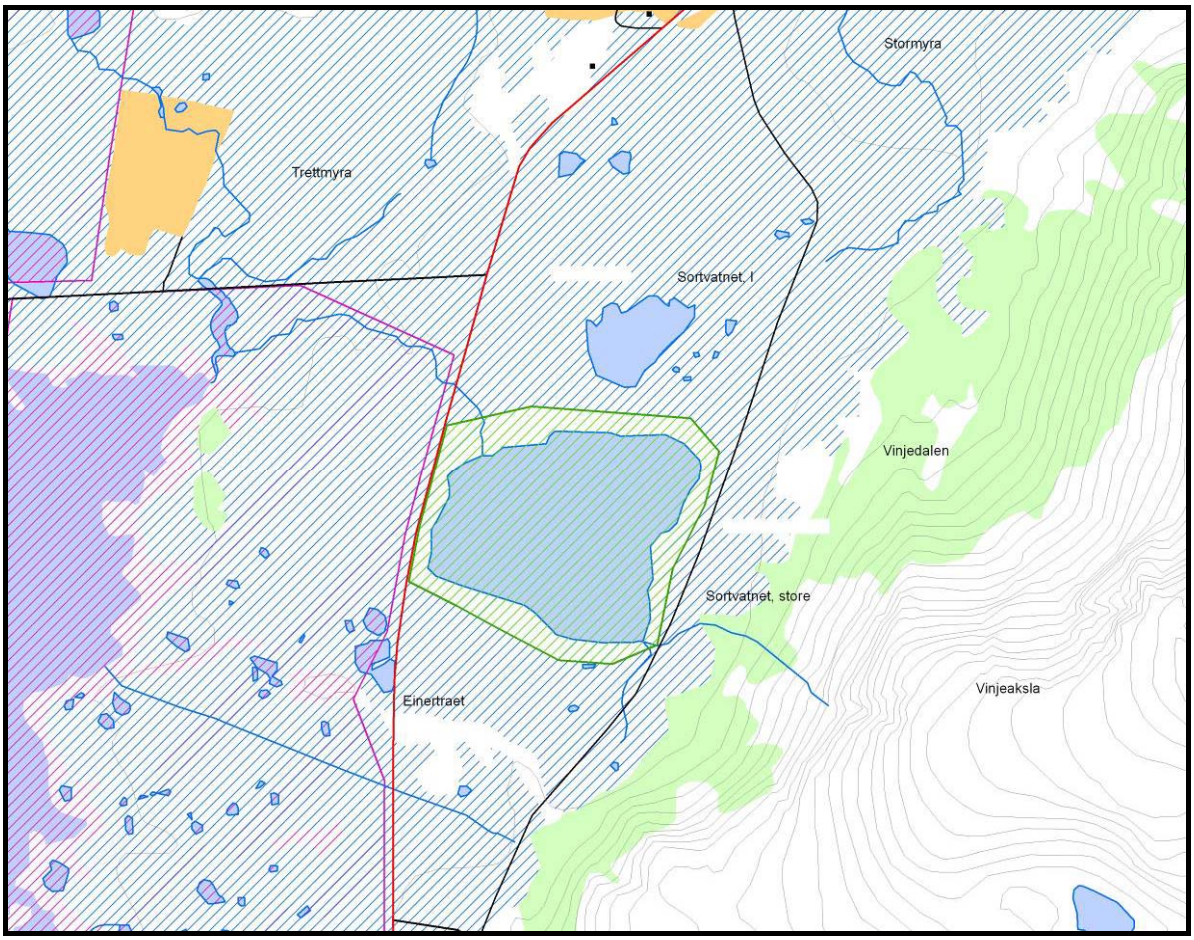

Prioritert viltområde	**186560003 Hovsundvatn**
Verdisetting	**B – viktig viltlokalitet**
Høyde over havet (m)	12
UTM (WGS84)	33W VR 624 810

Dette lille vannet har hekkende storlom, stokkand, krikkand, fiskemåse og rødstilk. Området har også funksjon som beiteområder for en rekke arter i denne delen av Gimsøya.

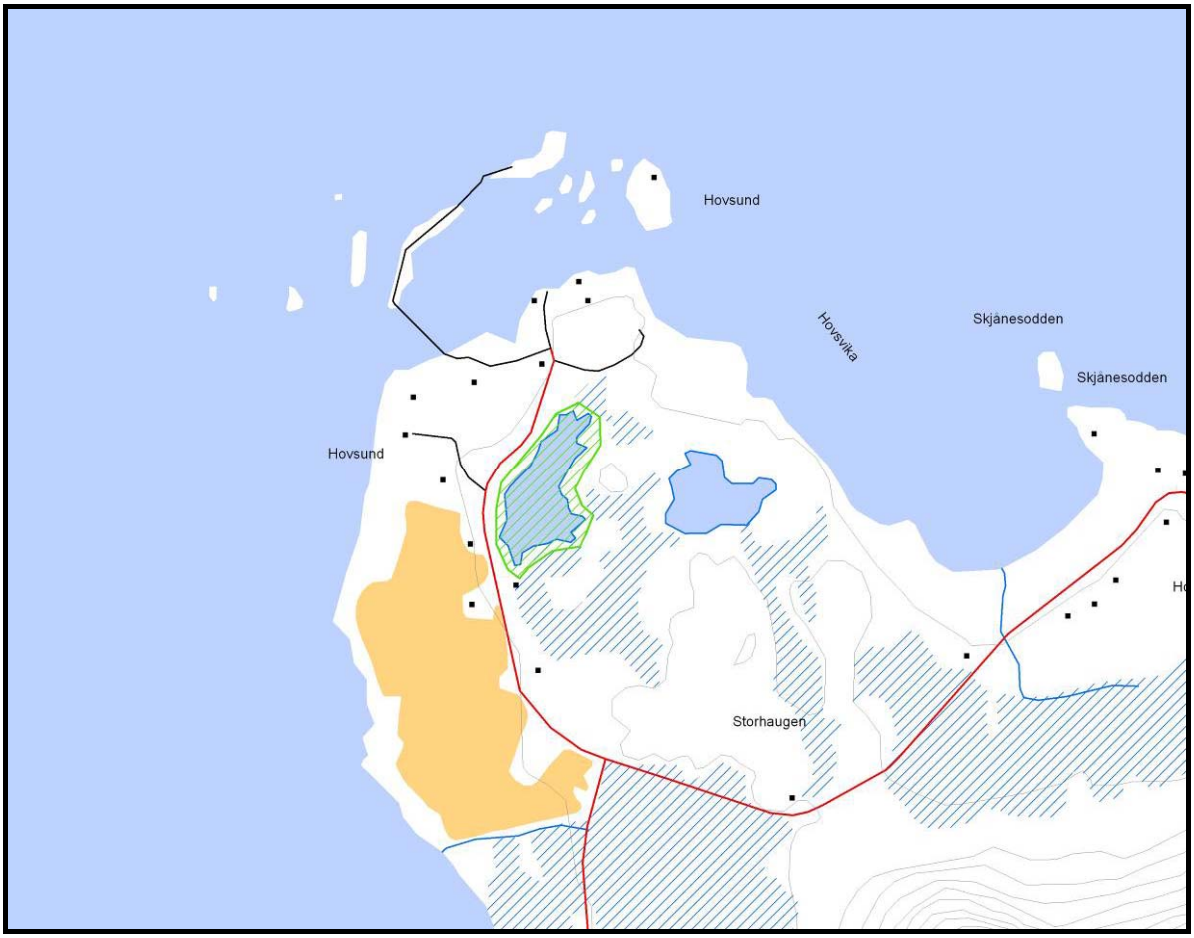

Prioritert viltområde	**186560004 Holme øst for Lyngøya**
Verdisetting	**B – viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	2-10
UTM (WGS84)	33W VR 698 799

Dette er en stor koloni med storskarv. I mai 2005 ble det registrert 120 hekkende par under en befaring av området.

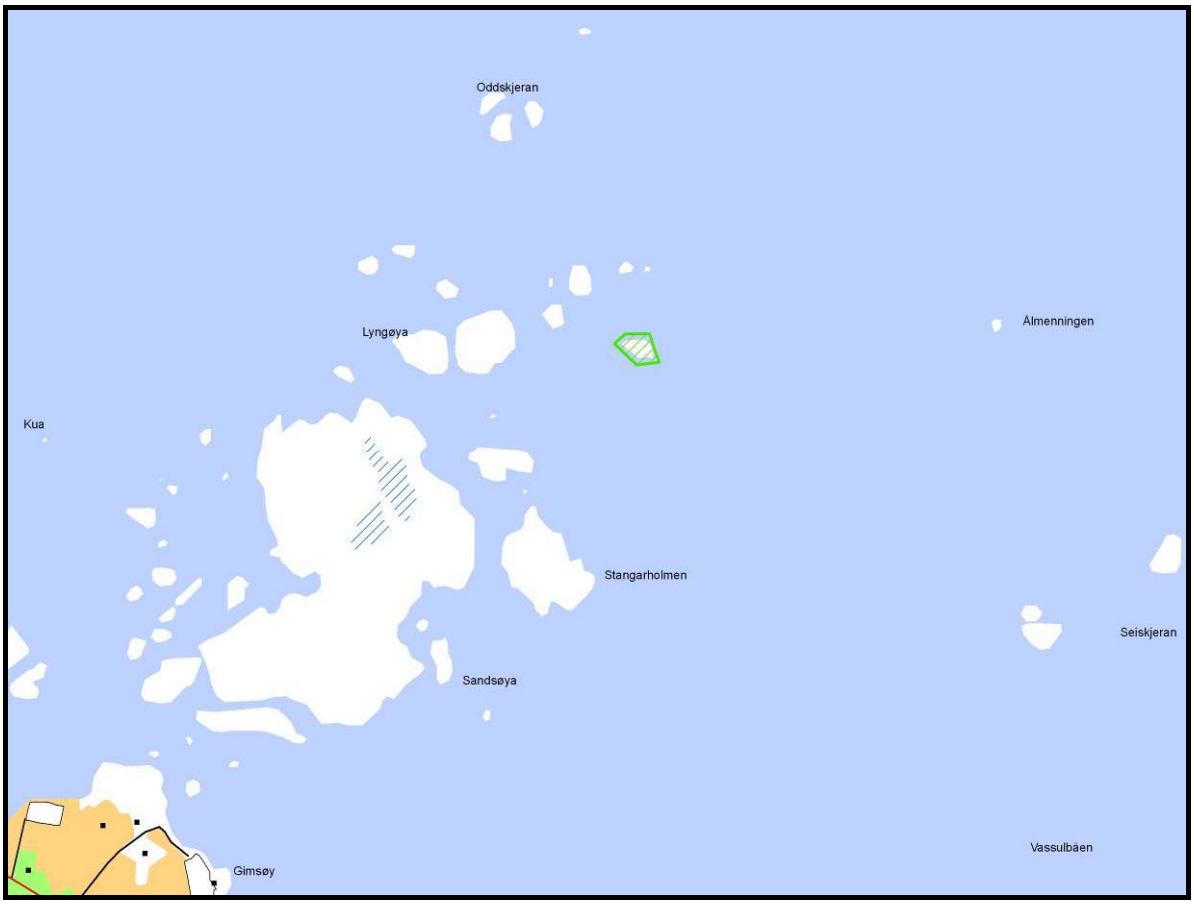

Prioritert viltområde	**186514900 Sandslettvatnet**
Verdisetting	**B – viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	3
UTM (WGS84)	33W VR 796 803

Dette vannet har en rik vannfuglfauna også med arter som står på den norske rødlista.

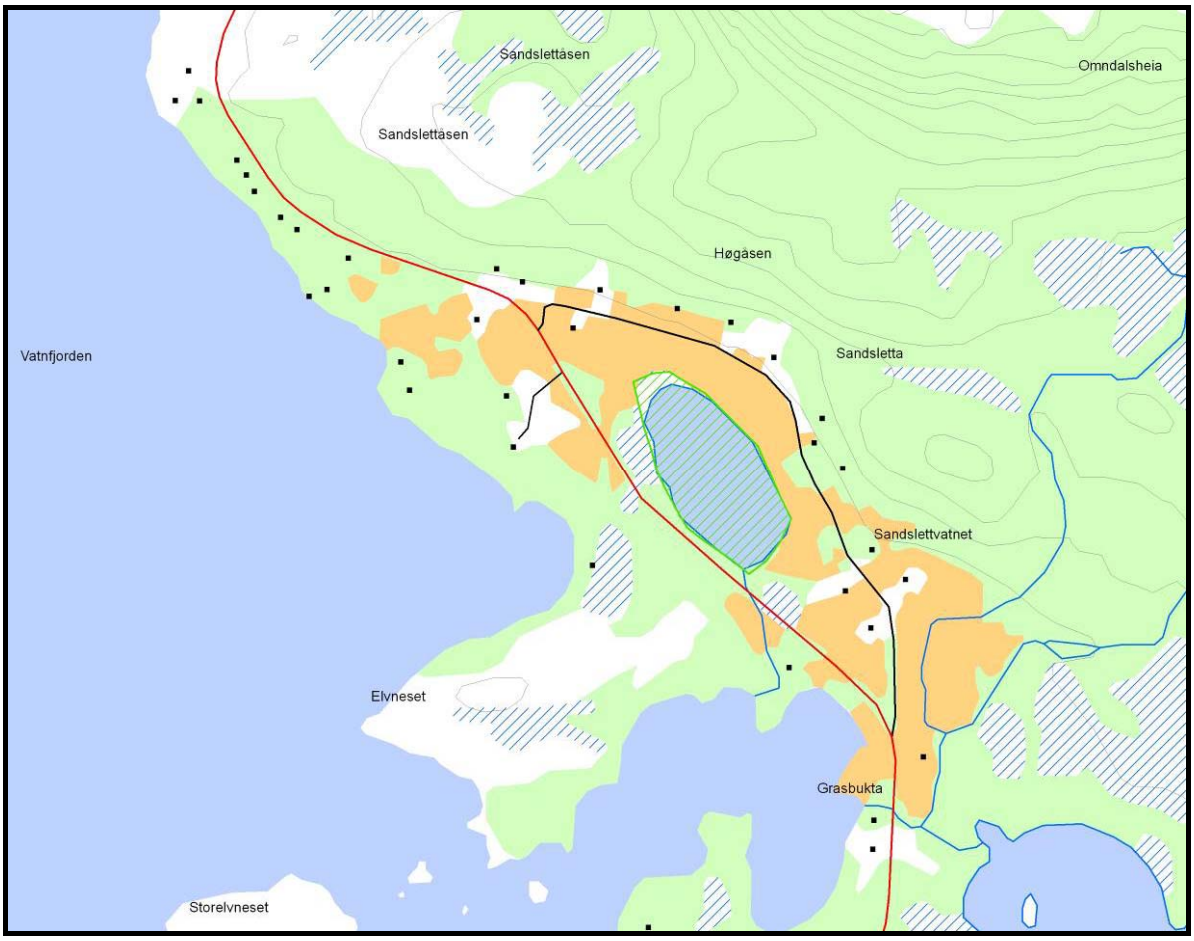

Prioritert viltområde	**186519200 Gimsøya nord**
Verdisetting	**B – viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	33W VR 556 825

Området er en viktig vinterlokalitet for marine dykkender med over 500 individer, mest ærfugl. 3. mai 2005 registrerte vi mye fugl som brukte området til beiting. Mange av disse var utvilsomt på trekk. Særlig interessant var det at det ble påvist flere individer av både gulnebblom og islom samt over 100 silender.

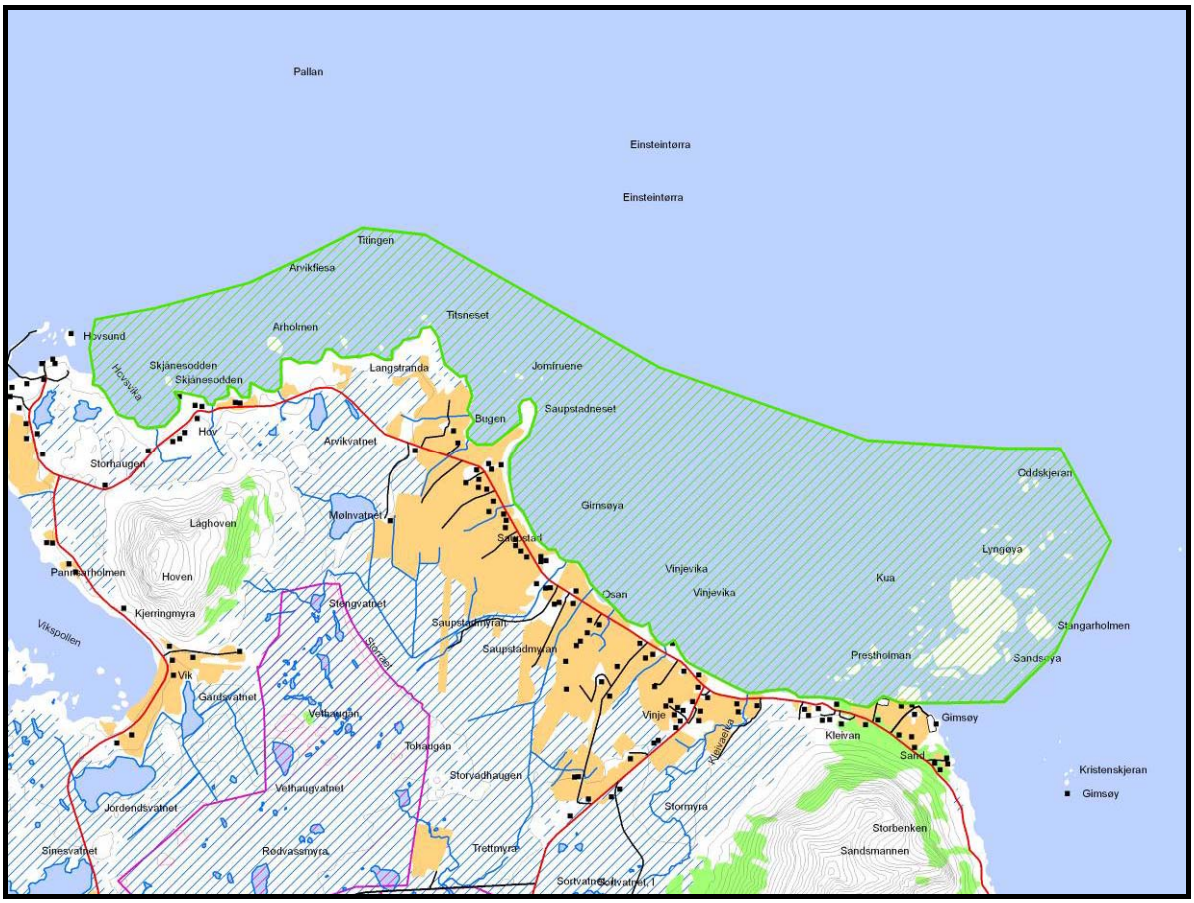

Prioritert viltområde 186518800 Gimsøystraumen

Verdisetting	**B – viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	33W VR 705 756

Dette er kommunens viktigste vinterområde for ærfugl og praktærfugl med rundt 1000 individer av hver art. Det raster også andre marine dykkender på vårtrekket så som havelle og sjøorre.

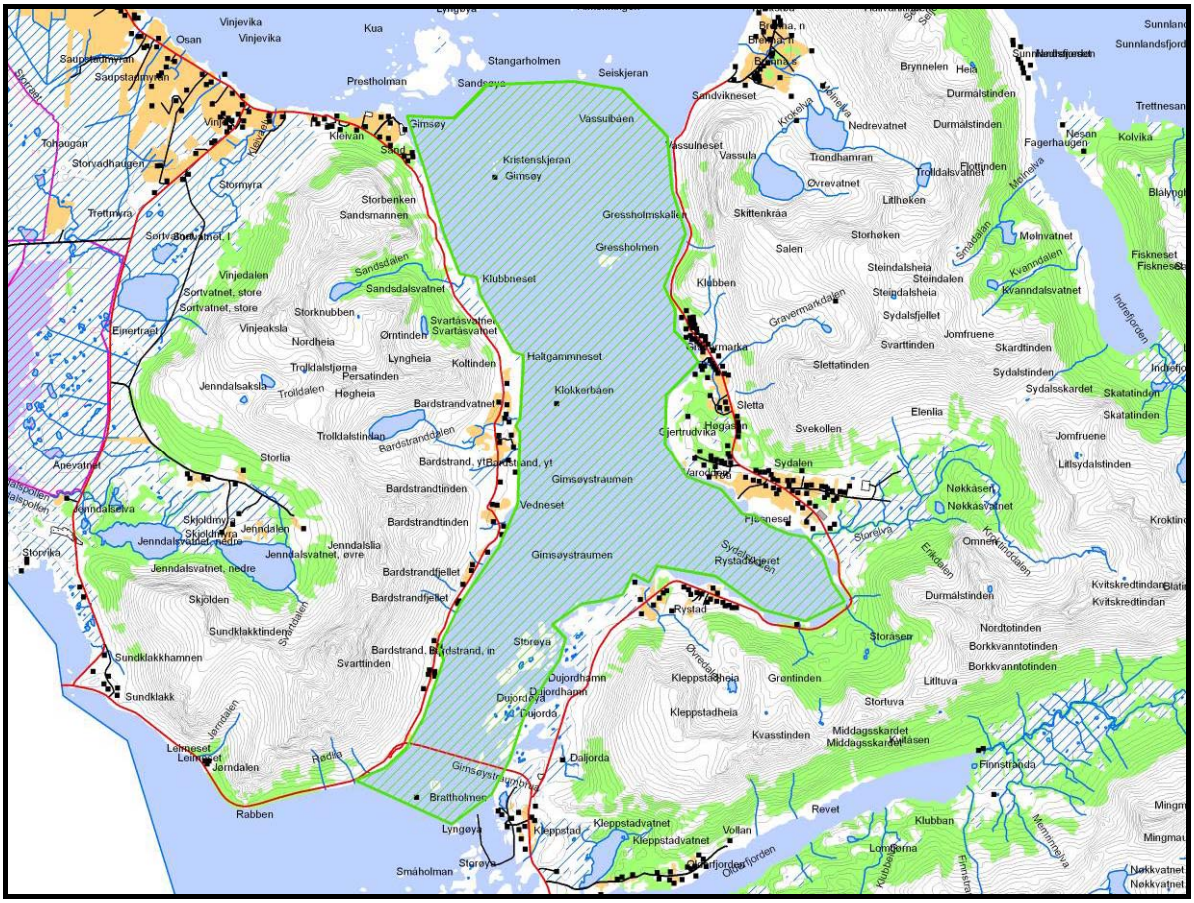

Prioritert viltområde	**186560001 Breitindlia**
Verdisetting	**B- viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	30-210
UTM (WGS84)	33W VR 838 787

Denne lokaliteten har et rikt fugleliv med arter som orrfugl, rugde, gransanger og bokfink samt mye trost. I deler av skogen var det også mye spor etter beitende elg.

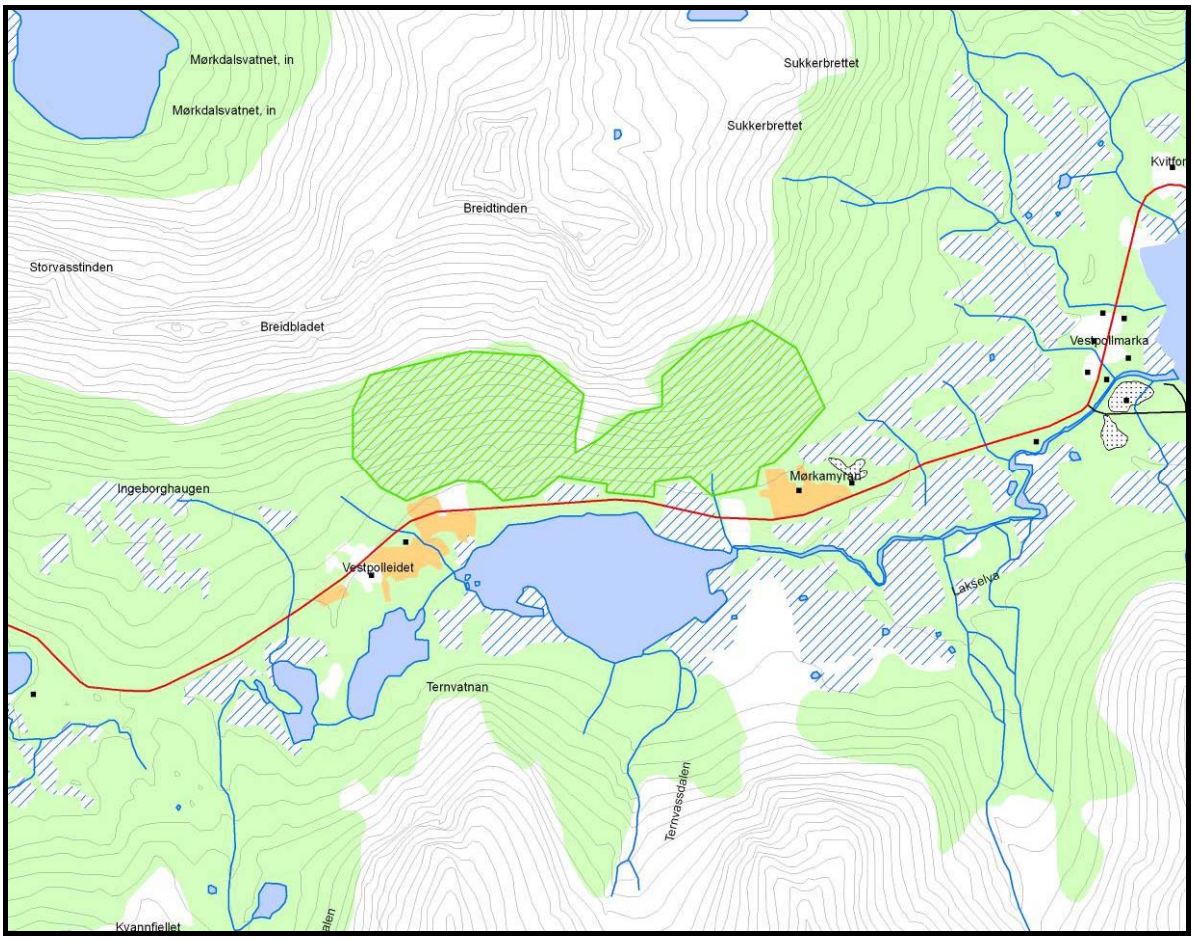

Prioritert viltområde	**186560030 Vest av Laukvik**
Verdisetting	**A – svært viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	0
UTM (WGS84)	33W VR 740 834

Denne viltlokaliteten omfatter de store og grunne havområdene vest for Laukvika. Lokaliteten har noe overlapp med naturreservatet, men strekker seg betydelig lenger ut i havet enn dette gjør. Området har en viktig funksjon som vinter- og trekkområde for mange arter vannfugl. Sjeldne arter som gulnebblom, islom, praktærfugl og andre dykkender bruker området spesielt i vinterhalvåret. Området er av nasjonal verdi.

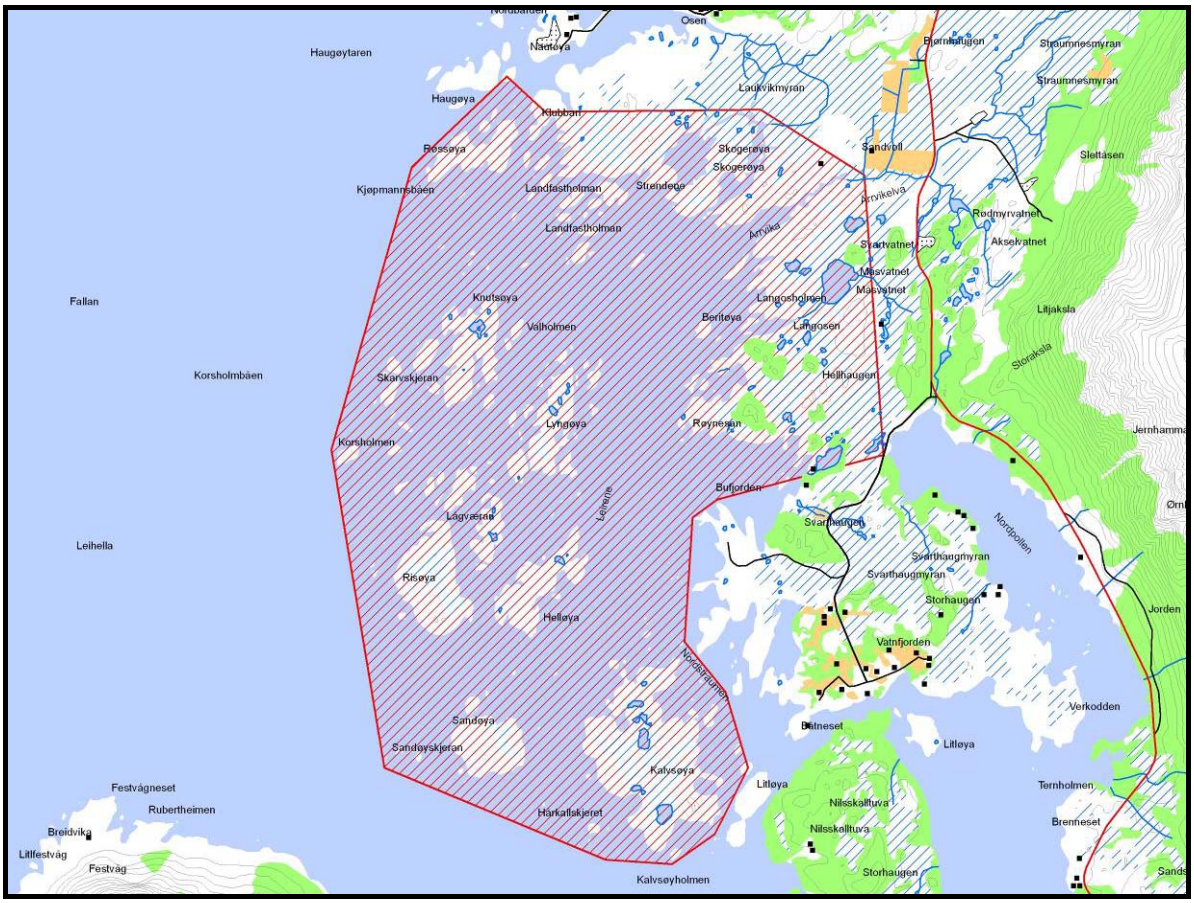

Prioritert viltområde	**186560031 Vikspollen med Stormyra**
Verdisetting	**B – viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	0-15
UTM (WGS84)	33W VR 620 789

Denne viltlokaliteten er både et beiteområde i form av grunne fjæreområder og hekkeområde i form av tilstøtende våtmarker innover Stormyra. Mange av artene hekker her fordi de finner både gode beiteområder samt velegnede hekkeområder i dette området. Lokaliteten er viktigst for ulike arter vannfugl som vadere, ender og gråhegre.

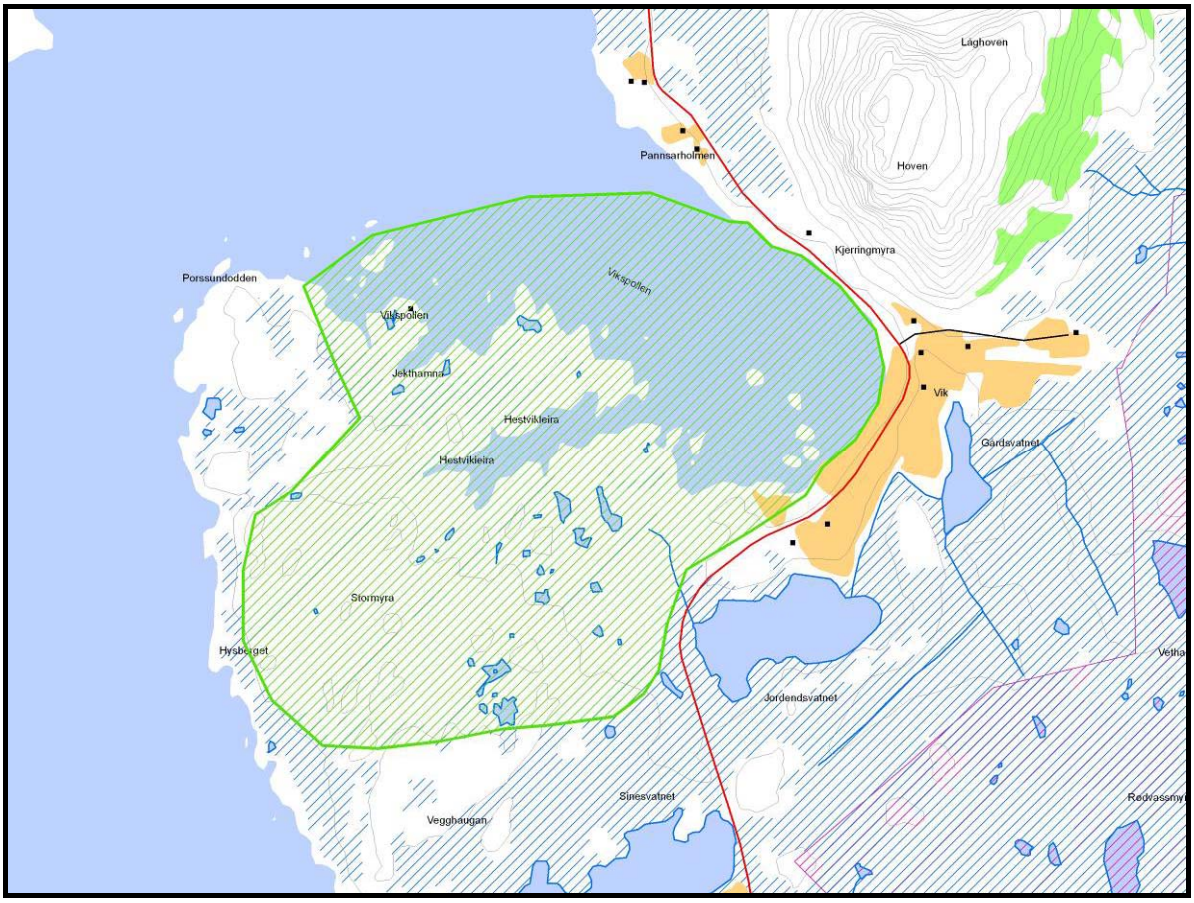

Prioritert viltområde	**186560032 Åmunddalen**
Verdisetting	**C – lokalt viktig viltområde**
Høyde over havet (m)	40-140
UTM (WGS84)	33W VR 716 675

Denne lange, sørvendte skogslia var særdeles rik på fugl med et høyt artsantall. Området bar også preg etter betydelig sommerbeiting av elg og minimum fire individ ble observert i lia den 20. juni 2005.

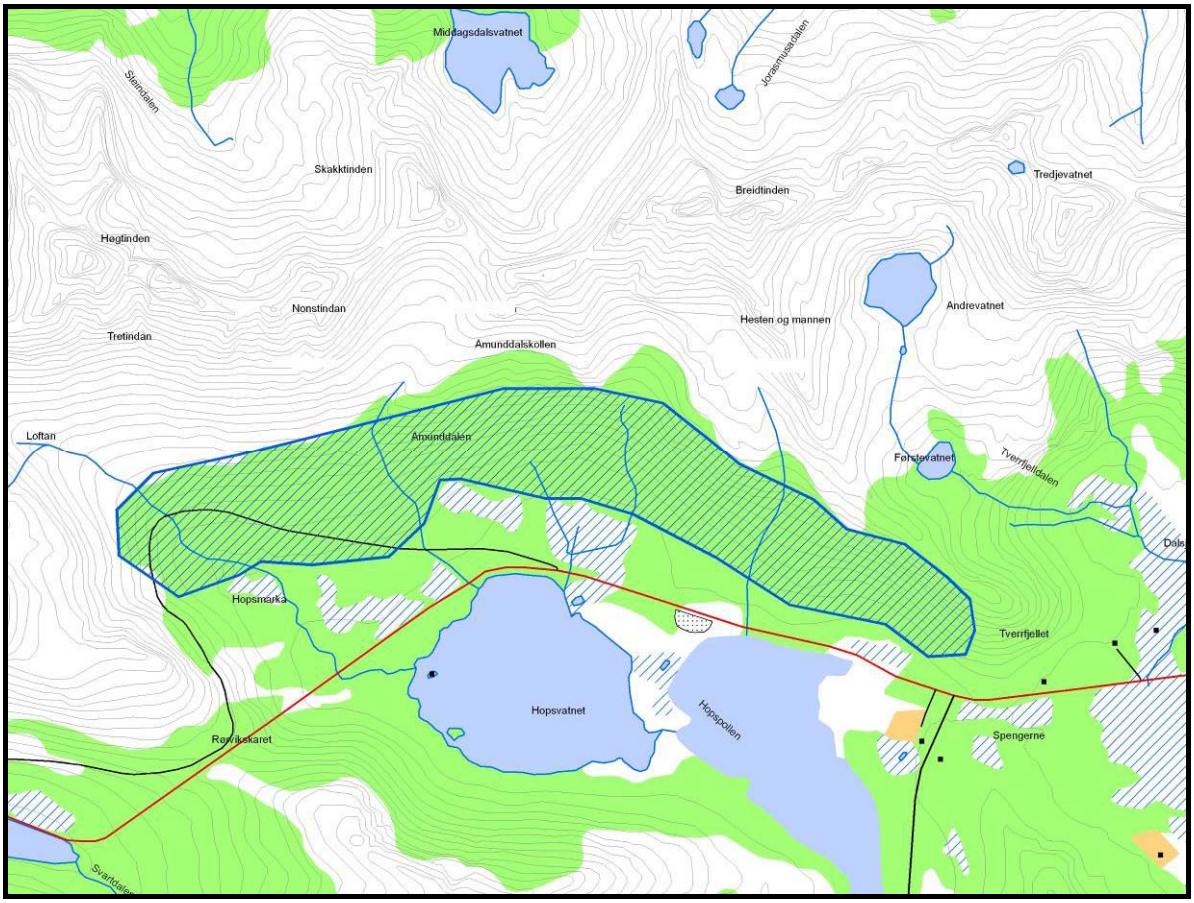

3.3 Ferskvann

Vågan kommune har en rekke ferskvannslokaliteter, men ingen av disse nådde opp i verdisettingen etter DN-håndbok 15. Dette betyr at det ikke er utpekt *prioriterte ferskvannslokaliteter* i kommunen etter håndboka. Flere vann og/eller tjern er imidlertid med i verdisettingen innefor *naturtyper* eller *viltområder*. I så måte vil noen ferskvannslokaliteter likevel bli verdsatt som A, B eller C-områder innefor disse temaene.

I arbeidet med ferskvann har vi forsøkt å skaffe tilveie informasjon som kunne identifisere prioriterte ferskvannslokaliteter etter håndboka. Særlig fokus satte vi på fiskeløse vann og tjern. Vi har fått fram en del informasjon om områder som muligens er fisketomme, men her har det vært vanskelig å få klarhet i om det tidligere har vært satt ut fisk her. I en del av disse har det blitt satt ut fisk tidligere uten at fisken har etablert seg. Det er ressurskrevende å sjekke ut slike opplysninger. I en del tilfeller krever det faktisk feltundersøkelser for å avklare dette. Vi har sjekket ut en del vann og tjern, men mange gjenstår. Arbeidet med å få oversikt over fiskeløse vann anbefales fulgt opp i det videre arbeid med biologisk mangfold i kommunen.

Brunnakke hann. Foto: Karl-Birger Strann ©.

3.4 Rødlistearter

Nasjonal rødliste for truete arter i Norge 1998 (DN1999a) danner grunnlaget for kartleggingen av sjeldne og truete arter innenfor kommunen. Kartleggingsarbeidet har påvist 20 rødlistearter innenfor de undersøkte områdene i Vågan. Disse er fordelt på én planteart, 18 fuglearter og én pattedyrart. Områdene er vist i et separat kartvedlegg som SOSI-filer levert til kommunen. Data er også lagt inn i Access. I tillegg er det påvist en rekke regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter og lavarter. Disse følger oversendt liste fra Fylkesmannen i Nordland og er lagt inn i Access-basen.

I kommunen finnes flere rødlistede arter innenfor verneområdene. Disse er ikke regnet inn i denne rapporten som omhandler områder utenfor de etablerte verneområdene og i områder der planarbeid med vern pågår.

3.4.1 Rødlistede planter

Kvitkurle (*Pseudorchis albida*). *Hensynskrevende.* Arten er sjelden I Lofoten, men fines flere steder I kommunen.

3.4.2 Regionalt sjeldne, men ikke rødlistede planter

Blåknapp (*Succisa pratensis*). Arten er sjelden i kommunen.

Blåstarr (*Carex flacca*). Lokaliteten på Store Molla er nordgrense for arten.

Firkantperikum (*Hypericum maculatum*). Forekomsten i kommunen er nær nordgrense for arten.

Fjellnøkleblom (*Primula scandinavica*). Arten er påvist flere steder i kommunen.

Hvitveis (*Anemone nemorosa*). Arten vokser fåtallig i kommunen og antas å ha sin nordgrense for spontan utbredelse.

Høstvasshår (*Callitriche hermaphroditica*). Det er kun en forekomst av denne arten i Vågan.

Kalklok (*Cystopteris regia*). Denne arten er påvist kun ett sted i Lofoten.

Lodnebergknapp (*Sedum villosum*). Arten vokser i enkelte rasmarker i kommunen.

Lyngøyenstrøst (*Euphrasia micrantha*). Arten er sjelden i kommunen.

Lyssiv (*Juncus effusus*). Arten har sin nordgrense i kommunen.

Myggblom (*Hammarbya palludosa*). Arten er sjelden i kommunen, men ble påvist på en ny lokalitet i 2005.

Shetlandsøyentrøst (*Euphrasia arctica* ssp. *borealis*). Arten er regionalt sjelden og er nær sin nordgrense i kommunen.

Skruehavgras (*Ruppia cirrhosa*). Arten er påvist i kommunen og anses som svært verneverdig ettersom dette er eneste lokalitet i Nordland.

Smørtelg (*Oreopteris limbosperma*). Arten har sin nordgrense i kommunen.

Storbjørneskjegg (*Trichophorum cespitosum* ssp. *germanicum*). Arten er nær sin nordgrense i Vågan.

Storfrytle (*Luzula sylvatica*). Arten har sin nordgrense i kommunen.

Storklokke (*Campanula latifolia*). Arten er nær sin nordgrense i Vågan.

Strandreverumpe (*Alopecurus arundinaceus*). Arten er sjelden i kommunen og er her nær sin sørgrense.

Strandstjerne (*Aster tripolium*). Arten er vurdert til å være nær sin nordgrense i Vågan.

Österbottenstarr (*Carex halophila*). Arten vokser noen få steder på strandeng i kommunen.

3.4.3 Nasjonalt rødlistede virveldyr

Fugl

Nordlig sildemåse (*Larus fuscus fuscus*). *Direkte truet*. Arten hekker ikke med sikkerhet lenger i kommunen.

Hønsehauk (*Accipiter gentilis*). *Sårbar*. Arten hekker på en lokalitet, men opptrer flere steder i kommunen i vinterhalvåret.

Jaktfalk (*Falco rusticolus*). *Sårbar*. Arten hekker fåtallig i kommunen.

Vandrefalk (Falco peregrinus). *Sårbar*. Arten hekker på flere lokaliteter i kommunen.

Lomvi (*Uria aalge*). *Sårbar*. Arten opptrer tallrikt langs kysten, men hekker ikke i kommunen.

Sangsvane (*Cygnus cygnus*). Sjelden. Arten overvintrer fåtallig i kommunens poller og grunne fjæreområder og hekker også i enkelte vann.

Stjertand (*Anas acuta*). *Sjelden*. Arten er relativt sjelden, men hekker noen steder i kommunen.

Kongeørn (Aquila chrysaetos). *Sjelden*. Arten hekker fåtallig i kommunen.

Svarthalespove (*Limosa limosa*). *Sjelden*. Arten observeres regelmessig på trekket i kulturlandskapet. Arten synes å være i tilbakegang som hekkefugl i kommunen (NOF – Vestvågøy lokallag).

Smålom (*Gavia stellata*). *Hensynskrevende*. Arten hekker på et fåtall vann innenfor kommunen. Arten bruker også flere vann som rasteplasser under vår- og høsttrekket.

Storlom (*Gavia arctica*). *Hensynskrevende*. Arten hekker på en del større vann innenfor kommunen. Arten bruker også flere større vann som rasteplasser under vår- og høsttrekket.

Havørn (*Haliaeetus albicilla*). *Hensynskrevende*. Arten hekker en rekke steder i kommunen.

Lunde (*Fratercula arctica*). *Hensynskrevende*. Arten opptrer tallrikt langs kysten, men hekker ikke i kommunen.

Svartand (*Melanitta nigra*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer i flokker under vårtrekket i grunne havområder der enkelte også overvintrer fåtallig.

Sjøorre (*Melanitta fusca*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og overvintrer fåtallig i grunne havområder.

Bergand (*Aythya marila*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og hekker muligens i kommunen.

Havelle (*Clangula hyemalis*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig i store flokker på sjøen i vinterhalvåret og under vårtrekket.

Teist (*Cepphus grylle*). *Bør overvåkes*. Arten er en tallrik hekkefugl på øyene ute langs kysten.

Pattedyr

Oter (*Luta lutra*). *Bør overvåkes*. Arten er vanlig langs kyststripa. Den er også observert flere ganger langs bekker og elver i kommunen.

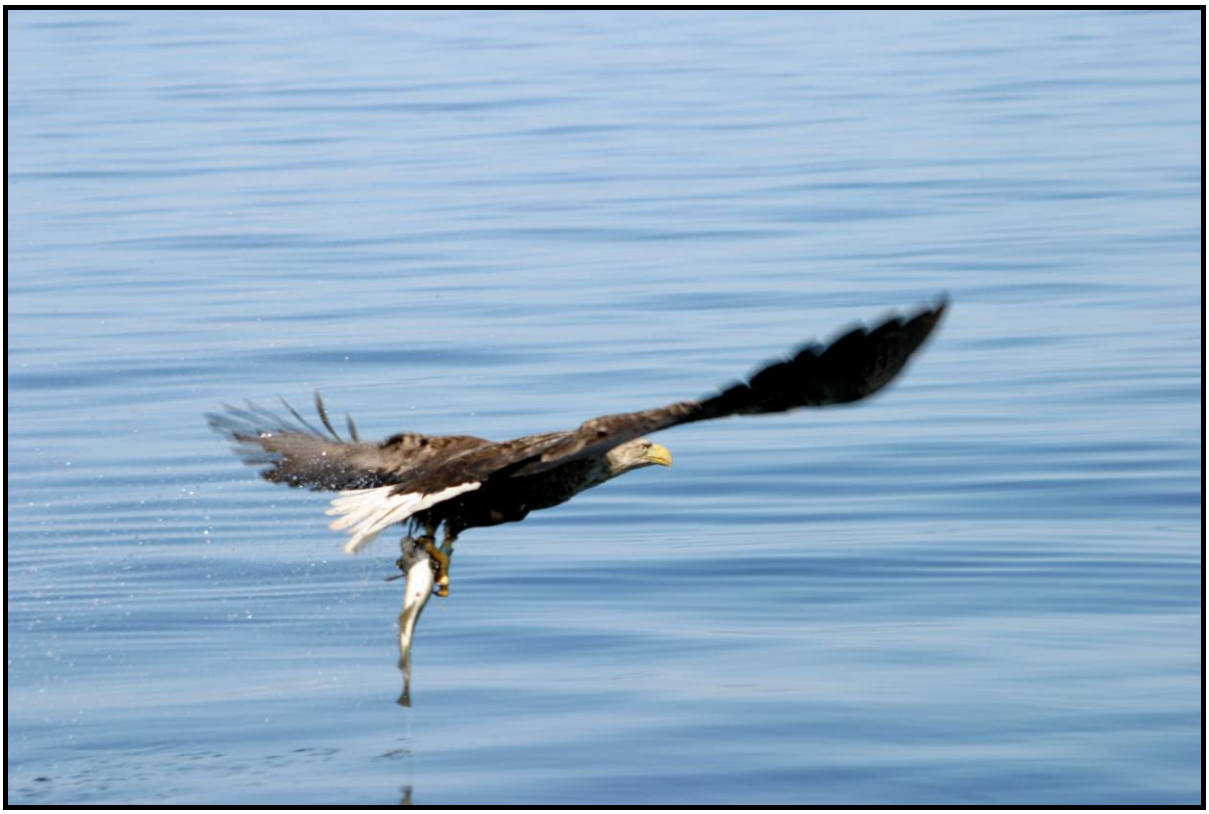

Voksen havørn. Arten hekker flere steder i kommunen. Foto: Karl-Birger Strann ©

3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

På bakgrunn av de samlede påviste data fra delelementene naturtyper, viltområder, ferksvannslokaliteter og rødlistearter er det funnet frem til sammenveide områder – dvs. områder som er vurdert som spesielt viktige områder for biologisk mangfold innenfor Vågan kommune. Disse områdene er igjen delt inn i tre viktighetskategorier på samme måte som inndelingen av naturtypene:

A – Svært viktige
B – Viktige
C – Lokalt viktige

Det er påvist totalt tre områder som er viktige for biologisk mangfold. Ett av disse er gitt verdi A – svært viktig område for biologisk mangfold, mens to områder er gitt verdi B – viktige område for biologisk mangfold.

3.5.1 De enkelte forvaltningsråd

Skogbruk. Det gis forslag til forvaltning av de skogsområdene som er identifisert til A og B-områder. Hovedsakelig gis det råd om at det ikke skal tillates hogst i hele eller deler av området. De råd som gis baseres kun på skogøkologiske vurderinger og tar ikke hensyn til skogbruket som næring.

Andre aktiviteter. Ulike inngrep av infrastruktur som veier, kraftlinjer eller bygninger o.s.v. må vurderes i hvert enkelt tilfelle opp mot de kvaliteter vi har påvist i dette prosjektet. Masseuttak, grøfting og/eller gjenfyllinger vil kunne ha stor negativ innvirkning på biologisk mangfold enten direkte gjennom inngrepet eller indirekte gjennom langtidseffekter av negativ art. Et eksempel kan være en grøfting som langsomt drenerer et større våtmarkssystem som ikke er direkte berørt av selve grøftingen, men som likevel langsomt tømmes for vann. Slike effekter kan ha like stor negativ innvirkning på biologisk mangfold som et direkte arealinngrep i selve leveområdet/naturtypen.
Aktiviteter som friluftsliv drives i dag allerede i store deler av kommunen uten at vi vet om det stedvis kan ha negativ påvirkning på biologisk mangfold. Hvis ferskvannsfiske i spesielt sårbare områder øker i omfang i forhold til i dag, bør de viktigste viltområdene som har sky arter som lom hekkende, forsøkes skjermet mot denne aktiviteten fra issmeltingen til rundt 15. juli. Husdyr på beite kan fortsette som i dag.

Etter beskrivelsen av hvert enkelt sammenveid område, gis forvaltningsråd for noen av de aktuelle tema som er nevnt ovenfor.

3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd

1. Sandslettvatnet - viktig område for biologisk mangfold (B).

Dette er et lite, vegetasjonsrikt vann med frodige kantsoner av starr og elvesneller og som også er et viktig område for vannfugl.

Forvaltningsråd:

Vannet må ikke reguleres gjennom drenering av tilstøtende myrarealer.

Kantsoner må ikke ryddes for vegetasjon.

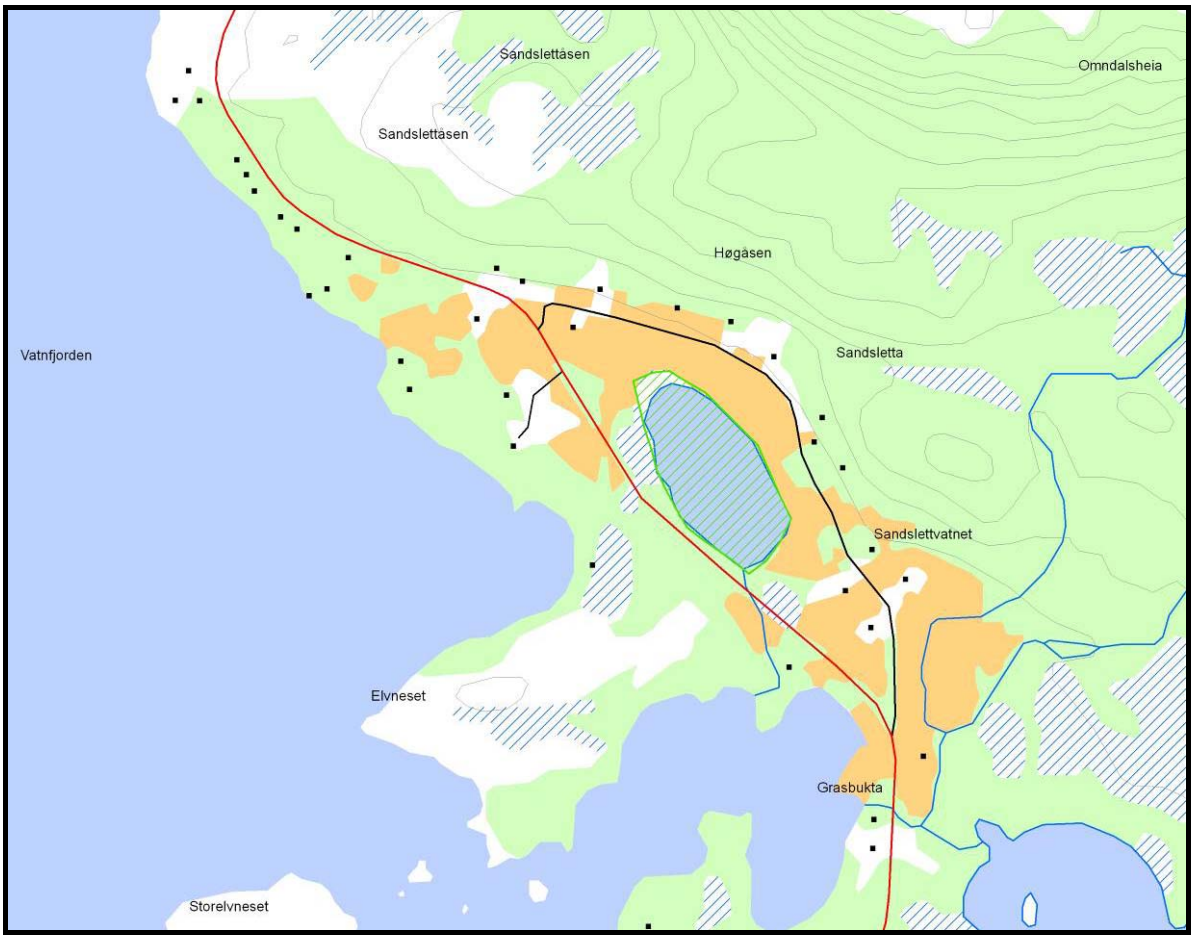

2. Vest av Laukvik - svært viktig område for biologisk mangfold (A).

Denne lokaliteten omfatter de store og grunne havområdene vest for Laukvika der også det etablerte naturreservatet inngår, men strekker seg betydelig lenger ut i havet enn hva reservatet gjør. Området har en viktig funksjon som vinter- og trekk-område for mange arter vannfugl. Sjeldne arter som gulnebblom, islom, praktærfugl og andre dykkender bruker området spesielt i vinterhalvåret. Det er også et viktig hekkeområde for sjøfugl, vadere og gjess.

<u>Forvaltningsråd:</u>

En bør unngå etablering av oppdrett av fisk og/ eller skjell innenfor dette området.

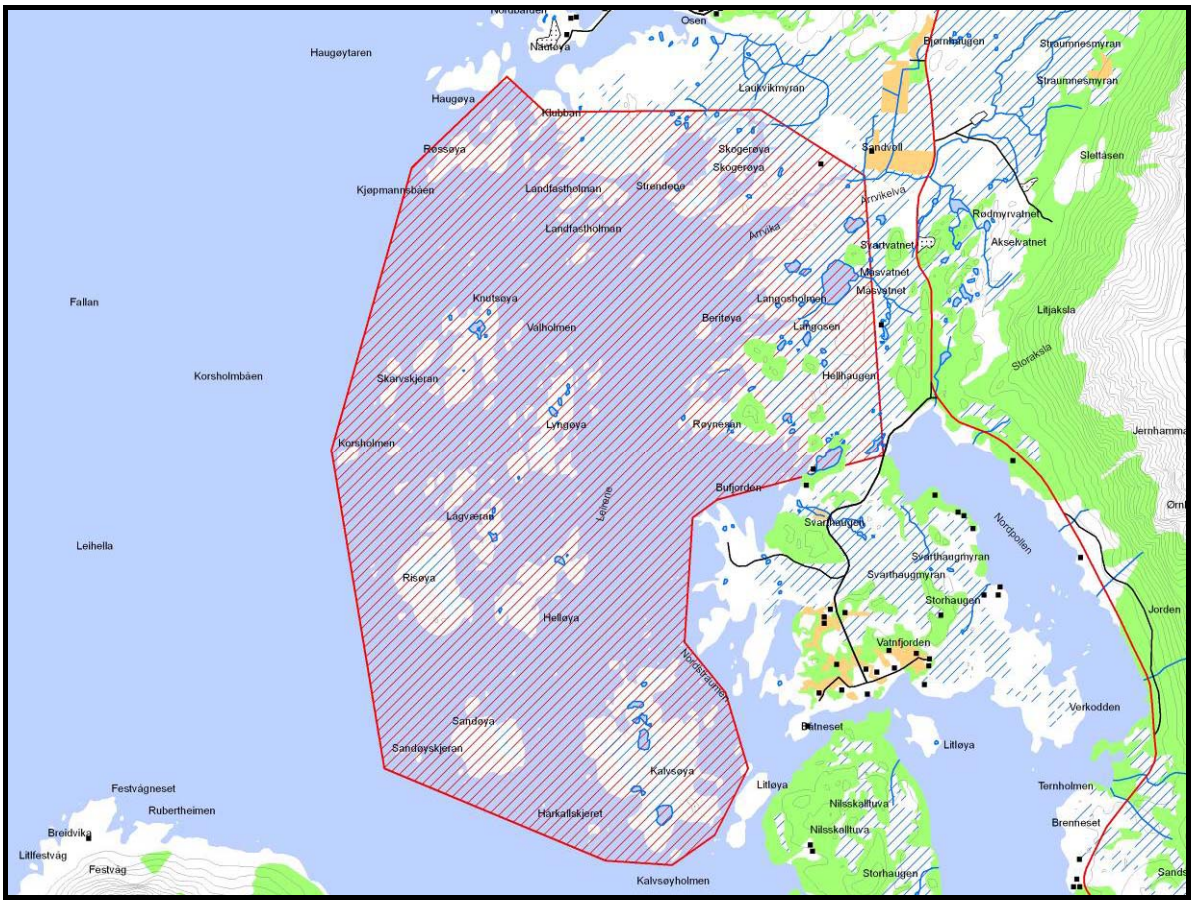

3. Vikspollen med Stormyra - viktig område for biologisk mangfold (B).

Denne lokaliteten består både av grunne fjæreområder og hekkeområde i form av tilstøtende våtmarker innover Stormyra. Lokaliteten er viktig for ulike arter vannfugl som vadere, ender og gråhegre og må ses i sammenheng med naturreservatet på Gimsøya.

<u>Forvaltningsråd:</u>

Myra må ikke dreneres.

Kraftlinjer i luftspenn må ikke bygges gjennom området.

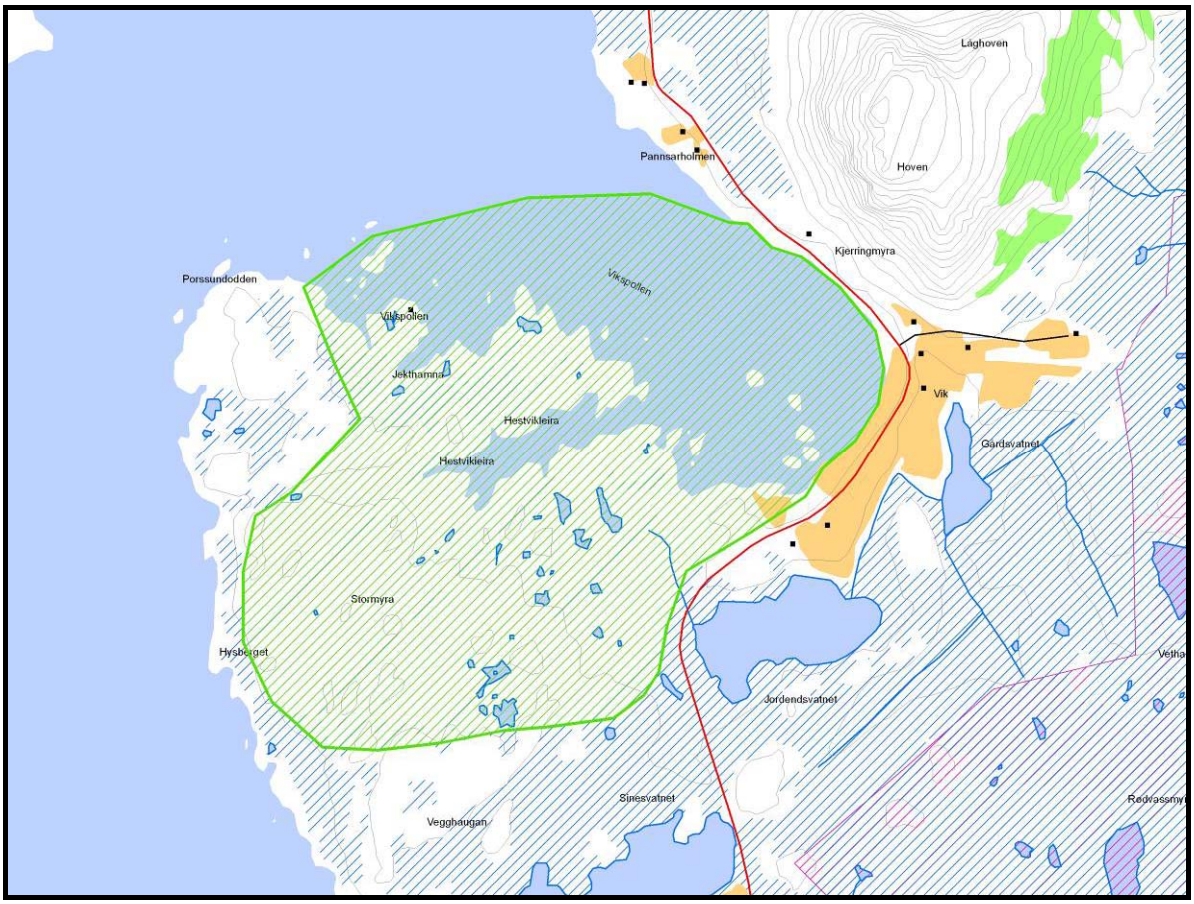

Referanser

Bjerke, J. W., Elvebakk, A. & Elverland, E. 2006. The lichen genus *Usnea* (Parmeliaceae, lichenized Ascomycetes) in Norway north of the Arctic Circle: biogeography and ecology. Nova Hedwigia, innsendt manuskript.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1996. Viltkartlegging. DN-håndbok 11.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999a. Nasjonal rødliste for truete arter i Norge 1998. *DN-rapport 3*:1-161.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999b. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2000. Kartlegging av ferskvannslokaliteter. DN-håndbok 15.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2001. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN-håndbok 19.

Elven, R., Alm, T., Edvardsen, H., Fjelland, M., Fredriksen, K. E. & Johansen, V. 1988. Botaniske verdier på havstrender i Nordland. C, Beskrivelser for regionene Ofoten og Lofoten/Vesterålen. Økoforsk rapport 1988: 2C. Vitenskapsmuseets hustrykkeri, Trondheim.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. Bot. Ser. 2001-4:1-231.

Høiland, K. 1986. Lokalitetsliste over utsatte planter i Nord-Norge. Vedlegg til Økoforsk Rapport 1986:1 og 1986:2, Utsatte planter i Nord-Norge.

Höjer, J. (red.) 1995. Hotade djur och vāxter i Norden. Nordisk Ministerråd. *Tema-Nord 520*:1-142.

Reiersen, J. 1994. Kvitveis nord for Salten. Polarflokken 18, 1: 3-40.

Sortland, A. 1987. Nyfunn av *Asplenium* i Lofoten-Vestvågøy-Austvågøy-Lille Molla. Polarflokken 11, 2: 79-82.

Sortland, A. 1991a. Kystbjørkeskog med storfrytle (*Luzula sylvatica*) i Lofoten. Polarflokken 15, 1: 11-18.

Sortland, A. 1991b. Ny nordgrense for blåstarr (*Carex flacca*). Polarflokken 15, 2: 157-159.

Sortland, A. 1992a. Ny nordgrense for kystbjønnskjegg (*Trichophorum cespitosum* ssp. *germanicum*). Polarflokken 16, 1: 15-18.

Sortland, A. 1996b. Kvitkurle (*Leuorchis albida* ssp. *albida*) i Lofoten. Polarflokken 20, 2: 121-128.

Sortland, A. 1999. Skruehavgress (*Ruppia cirrhosa*) gjenfunnet i Nord-Norge etter 120 år. Polarflokken 23, 2: 209-210.

Sortland, A. 2003. Et rikt våtsnøleie på olivin på Austvågøya i Lofoten. Polarflokken 27, 1: 9-17.

Tveraabak, U. 1995. Funn av storklokke (*Campanula latifolia*) og pors (*Myrica gale*) i Lofoten. Polarflokken 19, 2: 151-155.

NINA Rapport 141

ISSN:1504-3312
ISBN: 82-426-1691-4

Norsk institutt for naturforskning
NINA Hovedkontor
Postadresse: NO-7485 Trondheim
Besøks/leveringsadresse: Tungasletta 2, NO-7047 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00
Telefaks: 73 80 14 01
Organisasjonsnummer: 9500 37 687

http://www.nina.no

Grafisk utforming: NINA
Omslagsfoto: Per Jordhøy, Børre Dervo,
Knut Kringstad, Tycho Anker-Nilssen NINA